

"Naujienos"
1739 S. Halsted St.

LEIDZIA LIETUVIŲ R. K.
LITERATūros DRAUGIJA, INC.
6902 SUPERIOR AVENUE
ENdicoTT 4932
CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ ŽINIŲ

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SA-
VAITRASTIS EINA KAS PENK-
TADIENIS. SPAUŽDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJOJE
SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. HEMlock 3121

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTEAT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE PITTSBURGH, PA., Penkt. Rug.-Aug. 6d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 32.

IVYKIŲ AIDAI

Istorikai Konferencijai Artėjant

Visoje plačioje Amerikoje, lietuvių kolonijose, eina didelis delegatų rinkimo vėjus į šaukiamą Pittsburgh'e Amerikos Lietuvių Konferenciją.

Kai kurios Centralinių organizacijų kuopos ir didžiosios kolonijų draugijos jau išrinko delegatus. Girdėti, kad vien tik iš Chicagos lietuvių kolonijos atvyks apie 70 delegatų.

Pittsburgh'o, Clevelando, Bostono ir kt. kolonijų kai kurie klubai bei draugijos jau yra išrinkusios delegatus į Konferenciją ir paskyrusios po \$10 ir daugiau aukų.

Plačioji lietuvių visuomenė Amerikoje puikiai supranta šaukiamos Konferencijos tikslus ir gerai nuvokia, kad toji konferencija daug prisidės prie Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimo.

Tautos Išgamų Ašaros

Visa raudonoji lietuvių bolševikų spauda kaip įgiltas sucepto dėl šaukiamos konferencijos ir ėmė įrodinėti, kad toji konferencija neatstovausianti visų Amerikos lietuvių.

Tikrai pasakius Amerikos lietuvių Konferencija ir nenori atstovauti visų Amerikos lietuvių.

Būtų tikras lietuvių tautos pažeminimas, jei Pittsburgh'o Konferencijoje būtų leista turėti savo atstovus rusiškojo imperializmo tarnams ir didžiausius Lietuvos Nepriklausomybės priešams — lietuviams bolševikams.

Lietuviškųjų bolševikų neigiamas nusistatymas Pittsburgho konferencijos atžvilgiu yra didelis plusas būsimai konferencijai.

Ir lietuviškieji fašistai neatsilikia nuo bolševikų.

Siauros grupelės lietuviškųjų fašistų susibūrusios apie Clevelando "Dirva" ir Worcesterio "Amerikos Lietuvių", per savo tuos laikraščius taipgi neigiamai pasisakė atžvilgiu Amerikos Lietuvių Konferencijos.

Pereitos sąvaitės "Dirva" ir "Amerikos Lietuvis" išjuokė konferencijos rengėjus ir tuos kurie konferencijos sušaukimui pritaria.

Lietuviškiems fašistams nepatinka, kad Amerikos Lietuvių Taryba pasiryžė sušaukti delegatus tik tu draugijų, kuriuos nori atsteigti netik laisvą bet ir demokratinę Lietuvos Respubliką.

Matyt mūsų fašistuojantiems tautininkams žodis "demokratinė Lietuva" yra toks bausis, kad jie bevelija geriau dirbti bendru frontu su bolševikais, negu eiti kartu su didžiama Amerikos lietuvių.

Tikrai jokio nuostolio nebus Lietuvai, jei saujelė mūsų fašistų liks už konferencijos durų. Antidemokratiškai nusistačiusi tautininkų grupė savo profašistinę veiklą šiuo tarpu beveik tiek pat kiek ir bolševikai kenkia Lietuvai.

Todėl tos grupės delegatų nebuvimas Konferencijoje gali tik išeiti į naudą pačiai konferencijai.

Sovietų agentai sustiprino Antilietuvišką Propagandą.

Paskutinėje savo kalboje Prez Roosevelt aiškiai pažymėjo, kad visi valstybių sienų klausimai atidedami spręsti po pergalės.

Tuo tarpu bolševikų agentai visoje šalyje varo melagingą propagandą, kad girdi mūsų prezidentas jau ešas Pabaltijo Respublikas atidavęs Rusijai.

Tokia nesąžiniška propaganda pirmiausiai įžeidžia prez. Roosevelt'ą ir silpnina mūsų šalies karo pastangas.

Kas gi iš amerikiečių norėtų gulditi gyvybes už tokį karą tikslus, kurie neša nelaisvę tam tikrai žmonių daliai.

Mes pasitikime mūsų šalies vyriausybe ir žinome, kad ji karo programos atžvilgiu tikrai savo žodžio nemainys.

Dabar Hitlerio eilė

Griuvus fašistų režimui Italijoje ir Mussoliniui atsidūrus už grotų, daugelis speliuoja, kad po 6 mėnesių pats atsistis ir su Hitleriu Vokietijoje.

Kiek pamato turi tie spėliojimai čia nenagrinėsime. Amerikos vyriausybė perspėja gyventojus, kad nesitikėti per daug greito Vokietijos žlugimo.

Kol vokiečiai tebelaiiko užkariavę didžiausius svetimų žemių plotus vargiai galima laukti jų greito pasidavimo.

Hitleris grius tik tada, kada karo audra pasieks vokiečių žemę ir pačioje Vokietijoje pralaimės keletą didesnių mūšių. Tokia yra nuomonė oficialiųjų Amerikos žmonių.

Tačiau šia prog tenka atiduoti šiek tiek kredito ir optimistams, kurie tikisi Hitlerio žlugimo, bėgyje ateinančių 6-šių mėnesių.

Vokiečių tautą apima vis didesnė desperacija, nes daugeliui pasidarė aišku, kad Vokietija karą pralaimės. Dabar beabėjo rimtesnėji

vokiečiai galvoja, kaip pasielgti, kad to pralaimėjimo pasekmės nebūtų per daug skaudžios Vokietijai.

Hitlerį įsodino į sostą fabrikantai ir generolai, greičiausiai, kad tie patys elementai jį iš sosto ir iškrapsčius.

Kaip tik Hitlerio žvaigždė nebešvies vokiečių tautos protui ir jo populiarumas Vokietijoje galutinai pranyks, taip greit įvyks kariškasis persversmas ir naciai turės užleisti vietą valdžioje kitai partijai.

Naujoji Vokietijos valdžia ieškos būdų kaip išsiderėti geresnes taikos sąlygas.

Kadangi sąjungininkai yra pasiryžę testti karą iki priešų galutinio pasidavimo, tai galima laukti kad Vokietijos kariškių klika, ir Hitlerį nuvertus bandys testti karą, kaip tą daro Italijoje maršalas Badoglio.

Šiaip ar taip svarstysime karas su Vokietija dar nepasibaigs bėgyje ateinančių 6-šių mėnesių, jeigu ir pasisektų Hitlerį iš valdžios pašalinti.

Karo Frontuose

Amerikiečiai vykdo ofensyvą dviejuose frontuose. Sicilijoje ir pietų Pacifike. Sicilijos kompanija jau eina prie pabaigos plačių ruožių pralaužtas vokiečių frontas Sicilijoje, Etna ugniakalnio apylinkėse.

Vokiečiams nelieka nieko daugiau daryti, kaip trauktis į Italiją arčiau prie Vokietijos rubežių. Iš Sicilijos pasitraukusi Vokiečių armija gali būti nuginkluota pačių italų, kurie jau nebenori kariauti ir labai neapkenčia vokiečių už įtraukimą italų į tokį nelaimingą karą.

Gal būtų kad sąjungininkų armijos pasinaudos italų ir vokiečių armijų peštynėmis ir ta proga okupuos pietinę Italiją.

Spaudos agentūros pranešimais šiaurinėje Italijoje vokiečiai esą sutraukė 18 divizijų kariuomenės, kuri įstvirtina Po upės pakrantėms. Vokiečiai matyt labai bijo invazijos Jugoslavijoje, kad stengiasi užstoti visus kelius vedančius į Balkanus.

Pietų Pacifike amerikiečiai sunkiai kovoja su japonų garnizonais įsitvirtinusiems tukstančiuose salų-salėlių. Vienas dalykas džiugina, kad japonai jau niekur nepajęgia eiti pirmyn.

Ateis valanda, kad japonai viską pametę, dums iš visų tų salų, kurias jie pereinamais metais užėmė. Tai atsitiks tada, kada bus sunaikinti japonų karo industrijos centrai ir nukirstos ginklų ir maisto kariuomenė pristatymo linijos.

Nacių Vasaros Ofensyva Atmušta, Tvirtina Stalinas

MASKVA, Rusija, liep. 25 d. — Šių metų vokiečių vasaros ofensyva visiškai atmušta vakar paskelbė sovietų premjeras Stalinas.

Kovos ėjo 10 dienų, vokiečiai neteko 70,000 karių, bet naciai nepajėgė prasižveržti tolyn. Oriolo srityje sovietų kariuomenė artėja prie miesto.

Vakar rusams pavyko atimti Amejevkos kaimą, užmušti 3,000 vokiečių ir pačiupti 27 kanuolės.

Tarp Berlyno Gyventojų Siaučianti Panika

STOCKHOLMAS, Švedija, rugp. 2 d. — Čia gautomis žiniomis, Berlyno gyventojų pradėjo panika apimti, juo labiau, kad yra patinami atsisauskimai, kurie ragina senesnius žmones ir vaikus miestą apleisti. Tai daroma tuo sumetimais, jog tikima, kad netrukus Berlynas susilauks tokių jau smarkių atakų, kaip Hamburgas bei kiti Vokietijos pramonės miestai.

Berlyno gyventojus ypačiai gąsdina Hamburgo likimas. Didžiausias Vokietijos uostas faktiškai liko griuvėsiams paverstas. Italijos smukimas ir vis didėjančios oro atakos labai gąsdina Berlyno gyventojus, kurie jaučia, jog jie negalės išvengti karo baisenybių.

Amerika per Mėnesį Pagamina 7,000 Lėktuvų

WASHINGTON, rugp. 2 d. — Viena tik Amerika pajėgia pagaminti daug daugiau visokios rūšies lėktuvų, negu visi Ašies partneriai ir daiktą paėmus.

Bendrai imant, Amerikos lėktuvų gamyba kas mėnesį siekia 7,000. Tuo tarpu Vokietija, Japonija ir Italija — visi trys kartu — įstengia pagaminti vos tik apie 4,000. Daugiau nekaip Ašies partneriai pagamina lėktuvų Anglija ir Rusija. O visos Jungtinės Tautos pasigamina maždaug tris kartus tiek lėktuvų, kaip Ašies partneriai.

Rytų fronte tupčiojama vietoje. Nei rusai nei vokiečiai neįstengia pirmyn žengti. Vokiečiai pabandė atakuoti, bet susidūrė su stiprių rūsų pasipriešinimu liovėsi puolę ir perėjo į apsigimimą.

Tų faktų akivaizdoje nieko nėra stebėtino, kad Jungtinės Tautos jau dominuoja orą. Ateityje tas dominavimas bus dar ryškesnis, nes Amerikos lėktuvų gamyba eina vis didyn ir didyn.

Rumunijos Aliejus Laukams Padarė Daug Žalos

KAIRAS, rugp. 2 d. — Amerikos bombonešių armada padarė didžiausią ataką ant Rumunijos žemės alyvos laukų bei alyvos valymo punktų ir sandėlių. Į ten ir atgal tie bombonešiai atliko 2,400 mylių kelionę.

Skandžiai nukentėjo Ploesti sritis, kuri randasi apie 35 mylios nuo Bucharesto. Ten yra sukonzentruoti žemės alyvos šuliniai. Kas dieną iš tų šulinių vokiečiai gauna apie 18,000 tonų naftos arba vieną trečdį tos medžiagos gaunamo kiekio. Tuo pačiu metu buvo atakuojami valymo punktai ir naftos sandėliai. Po bombaravimo prasidėjo didžiausi gaisrai.

Atakoje dalyvavo 2,000 lėktuvų, kurie buvo paruošti tam tikslui. Negrįžo 20 bombonešių. Bet užtai amerikoniai sunaikino 51 priešo lėktuvą, kurie bandė bombonešiams kelią pastoti.

IR LIET. TAUTINĖS TARYBOS POSĖDIS BUS PITTSBURGHE

(LKFSB)—Amerikos Lietuvių Taryba yra pakvietusi konferencijoje Pittsburghe dalyvauti ir Liet. Tautinės Tarybos narius. Ta proga pirmininkas pulk. K. Griunius numato Pittsburghe konferencijos dienomis sušaukti ir LTT narių posėdį.

NELEGALI MAISTO PREKYBA LIETUVOJE

(LKFSB) — Pakruojaus Šiaulių ruože nacių tarnautojai padrė kratą viename traukinyje. Vaziavo apie 800 žmonių. Pas juos rasta ir konfiskuota 2,500 kiaušinių, 80 kg. mėsos bei lašinių, 50 kg. sviesto. Nuo 1942 m. rugsėjo 1 d. iki 1943 m. kovo 31 d. Kauno komisaras peržiūrėjo 2.107 bylas, liečiančias privatišką maisto pirkimą ir pardavimą. Nubaudė pinigais-bendra suma 334,995 markių. Prekių buvo konfiskuota už 52.000 markių.

Lietuvai Reikės 10 Metų, Kad Galėtų Atstatyti Savo Ukį

Washington, D. C. liep. 26 d. — (ONA). Iš Švedijos atiteję pranešimai sako, kad Lietuvai reikės mažiausiai bent 10 metų, kad ji galėtų atstatyti savo ukį po vokiečių okupacijos. Štokholmo dienraštis "Dagens Nyheter" gavo informacijų iš labai patikimų šaltinių, kuriuos sako, kad naciai panaikinę visą prekybą ir pramonę Lietuvoje, kad Lietuvos miškai ir žemės ukis labiausiai nukentėjęs.

Šio laikraščio straipsnis, kaip pranešama Karo Informacijos Istaigai, aprašo su visomis smulkmenomis kaip vokiečiai deda pastangas išmelžti Lietuvą. Vokiečiai naudoja beverčius pinigus, kad galėtų viską pagrobti. Krašte praplito juodoji rinka; visi vartoja mainus, vietoj pinigines apyvartos.

Kai tikta 4 proc. Lietuvos jaunimo savo noru išėjo tarnauti vokiečių kariuomenėn arba išvyko dirbti į vokiečių dirbtuves, naciai uždarė visus Lietuvos universitetus ir aukštesnes mokyklas. Jaunimas dabar "be darbo," todėl naciai gali juos išvežti Vokietijon prievartos darbams.

Vokiečiai be pertraukos dalina Lietuvos žemes ir skiria sau geresnius sklypus, kasdien išleidžia daugiau lietuvių varžančių patvarkymų.

Lietuviams skiria tikrai pusę to maisto kiekio, kokį gauna patys vokiečiai.

Lietuvos gyventojai neturi teisės naudotis traukiniais arba autobusais. Lietuviai negali naudoti šių susiekimo priemonių prekėms pervežti.

LIETUVOJ DEGINA ATĖJŲNŲ VOKIEČIŲ ŪKIUS

(LKFSB) — Iš Londono mums praneša, kad Rytų Lietuvoje vis dažniau pasitaiko dideli gaisrai. Dega dvarai ir stambesni ūkiai. Jie buvo atimti iš gyventojų lietuvių ir atiduoti atejūnams vokiečiams. Gaisrų priežastis nežinoma, bet, atrod, jog keršto ugnis vokiečius šluoja lauk iš okupuotų ūkių.

APIE KĄ KALBA KAUNO RADIJAS

(LKFSB) — Mūsų Londono korespondentas seka ir Kauno radijo pranešimus, tačiau vietinių žinių iš ten beveik negirdėti. Naciai tik stengiasi varyt savo propagandą-savaip, nušviesdami kominternu panaikinimo fa-

ktą, dejuodami dėl oro puolimų, nuo kurių esą nukentėję net vaikai ir tam panašiai.

KOKIAS AUKŠTASIAS MOKYKLAS NACIAI UŽDARĖ LIETUVOJE

(LKFSB) — Gauta žinių iš Lietuvos, kad tenai uždaryta Universitetai Kaune ir Vilniuje, Veterinarijos Akademijs Kaune, Žemės Ūkio Akademijs Dotnauvoje, Mokslo Akademijs Vilniuje, Prekybos Institutas Šiauliuose, Pedagoginis Institutas Vilniuje, Meno Akademijs Vilniuje, Muzikos Akademijs Vilniuje ir Konservatorija Kaune. Taipgi uždaryta Kunigų Seminarija Vilniuje, Mokytojų Seminarija Mariampolėje ir dar kitos mokslo įstaigos. Patvirtinamos žinios apie bausius kultūrinių vertybių naikinimus Lietuvoje ir apie profesorių areštus. Visos Lietuvos mokyklos dabar esančios vokiečio Schroederio globoje.

LIETUVOJE IŠEINA NET 5 SLAPTI LAIKRAŠČIAI

(LKFSB) — Nacių okupuotoje Lietuvoje vieton uždarytojo "I Laisvę," leidžiamas tokia pačia antrašte slaptas laikraštis. Be šio dar išeina keturi prieš nacių nusikreipti slapti lietuvių laikraščiai: "Nepriklausoma Lietuva," "Lietuva," "Laisvės Kovotojas" ir "Atžalynas." Visi tie slaptieji leidiniai plačiai pasklidę po Lietuvą.

GRAŽUS SPAUDOS DARBAS

(LKFSB) — Šiomet sueina 40 m. darbuotės spaudoje Kazio Vidikausko. Pažymėtina, kad darbuotis laikraštintinkas ne tik lietuviškiems laikraščiams gerokai medžiagos parūpina, bet ir kitų tautų spaudoje gražiai Lietuvos vardą garsina. Taip šiomis dienomis ju rūpesniu ukrainiečių laikraštis "Amerika" įsidėjo paveikslą ir aprašymą apie suaktuvininką prel. Maciejauską, pamėję, kad leidžiama knyga "Timless Lithuania," įsidėjo atvaizdus Dariaus ir Girėno prisimindami jų mirties sukaktį. Pora lenkų laikraščių išspausdino K. Vidikausko eilėraščių-uzuojuotą dėl Sikorskio mirties. Mielai suaktuvininkui K. Vidikauskui linkime ir toliau sėkmingai garsinti Lietuvos vardą.

Lietuvių Žinios Lithuanian News

Lietuvių R. K. Literatūros Dr. Ja... Weekly Publication... Subscription Rates... Advertising rates on application

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožūra, nesnaudoti raštai korespondentams negražinama, jei tam tikslui neprisiūnčiama pašto ženklų

Lėtai Bet Tvirtai Einama Prie Pergalės

Liepos 29 d., Prez Roosevelt pasakė įspūdingą kalbą, kurioje tarp kitko pažymėjo, kad didžiausio laimėjimo atsieka laivų statyboje.

Atsiminus, kad šiam karui prasidedant Anglija turėjo tik 22 milijonų, o Amerika tik 8 milijonų tonų laivų tonazą, ši laivų statybos programa yra tikrai įsidėmėtina.

Laivų statybos programa parodo, kokia milžiniška militarinė jėga yra Amerikos Jungtinės Valstybės. Nors ta jėga, dėl begaliniai didelių nuotolių į karo frontus netaip greit prieso jurta, bet kada ji trenkia, tai nėra pasaulyje galybės, kuri Amerikos smugius atlaikytų.

Toliau prezidentas pranešė, kad Vyriausybė planuo nebūti per daug optimistiška dėl greitos karo pabaigos. Priešas dar gana stiprus ir dar daug reiks pasiaukoti kol pilna pergalė bus atsieka.

Toliau prezidentas pranešė, kad Vyriausybė planuoja kuogeriausiai sutvarkyti grįžusių iš fronto kareivių aprūpinimą, kad nereiktų grįžusiems kariams atsidurti gatvėje. Prezidento kalba buvo tvirta, realistiška ir pamokinanti.

Lietuvos Likimas Gali Būti Išspręstas Balkanuose

Užkariavus Italiją, britų ir amerikiečių kariškos jėgos greičiausiai pasuks į Europą per Balkanus, kur žmonės labai neprielankūs vokiečiams ir mažiau visokių kariškių įtvirtinimų bei didelių miestų, kuriuos šiame kahe naudojama kaip tvirtovės.

Sąjungininkams įsiveržus į Balkanus būtų atrištos rankos turkams, kurie su savo 2 milijonų armija beabėjo stotų sąjungininkų pusen. Pagaliau Balkanai yra raktas į Centro Europą ir užpakalinės dudys į pačią Vokietiją.

Britų ir amerikiečių žygis į Balkanus beabėjo labai nepatiktų rūsams, kurie nuo daugelio metų godžiai žiuri į slavų kilmės Balkanų tautas, o ypač turkams priklausanti Dardanielių sąsiaurį.

Bet to savo žygiu į Balkanus, didžiųjų demokratijų armijos gali nulemti Centro ir Rytų Europos likimą, užkirsdamos kelią bolševizmo įsigalėjimui tuose kraštuose. Kaip tik rūsai netektų progos paimti savo kontroliene Centro Europos tautų, tai tuo pačiu būtų išgelbėtos nuo rūsų okupacijos pavojaus Lenkija ir Lietuva, o gal ir kitos Pabaltijo Valstybės.

Bet rūsams užvaldžius sritis apie juodąsias jūras, nieks nebegali išgelbėti iš rūsų nagų ir tų sričių, kurios atsiremia į Baltijos jūrą. Kai kas iš mūsų fautiečių kenčia didelę baimę dėl raudonosios armijos artėjimo prie Lietuvos rubežių.

Tuo tarpu iš pereito karo strategijos žinome, kad fronto artumas Lietuvai nėra jau toks pavojingas. Daugiausiai ką gali rūsai Baltijos srityje, tai atstumti vokiečius į Rygos ir Dinaburgo liniją. Jeigu rūsai praeitų ir pro šią liniją, tai vargiai vokiečiai juos kur nors besulaukytų. Tada Berlynas tikriausiai patektų į rūsų rankas.

Tuo tarpu per neutralius kraštus Amerika pasiekia žinios, kurios nusako vokiečių visuomenės nuotaiką. Pagal tas žinias, jeigu jau prisiesių vokiečiams kapituoliuoti, tai jie škelsią rankasir pasiduosią amerikiečių ir britų armijoms, bet, jokiū būdu neįsileisų į savo žemę rūsų.

Gali taip atsiktikti, kad britų ir amerikiečių armijoms įžygiuojant į Berlyną, vokiečiai dar tebebus Rusijos žemėse. Užėmę Vokietijos sostinę britai ir amerikiečiai, beabėjo lieps vokiečių armijoms grįžti namon iš Rusijos. Bet tas dar nereiškia, kad vokiečiams traukiantis, visos teritorijos esencios tarp Kijevo ir Berlyno turės atitekti rūsams.

Amerika ir Anglija turės saugoti Rusijos kaimynines tautas, ne tik nuo besitraukiančio vokiečių armijos plėšikavimų, bet ir nuo rūsų antplūdžio. To reikalauja Amerikos ir Didžiosios Britanijos garbė ir jos iškilmingai išdėstyta Atlanto Čarteryje karo programa.

Mes tikime, kad didžiosios demokratijos garbingai

atliks savo užduotį šventame ir kilniame tautų išlaisvinimo darbe.

Baisūs Pergvenimai Ištremtųjų į Sibirą.

Kas buvo pirmieji tremtiniai? — Juodieji sąrašai. Basi, iš patalo... — Nei vandens, nei oro. — Tremtinio laiškas tautos duobkasiams. — Miltų pūdas-daugiau kaip 20 dolerių. — Neteką vilties šoka į Irtišaus bangas...

Pirmieji tremtiniai.

(LKFSB) — Mums pavyko gauti naujos medžiagos, liečiančios keliadesimts tūkstančių į Rusijos gilumą ištremtų lietuvių. Pasirodo, kad trėmimas prasidėjo nuo pat raudonosios okupacijos, tik ne taip masiniais kiekiais. Vieni iš pirmųjų tremtinių buvo tie, kurie buvo daug pasidarbavę plečiant Lietuvos ir Rusijos gerus santykius, kurių pavardės buvo po atitinkamais dokumentais, tai min. pirm. Merkys ir užs. reik. min. Urbšys. Jie žinojo per daug... Dėl to jau 1940 m. liepos 16 d. raudonasis vid. reik. min. Gedvila parašė Paleckiiui tokį raštą:

— Valstybės saugumo sumetimais laikau, kad buvusį Lietuvos Respublikos ministrį pirmininką M. Merkį ir užsienio reikalų min. Urbšį, kartu su jų šeimomis, reikia išsiųsti iš Lietuvos teritorijos, kaip pavojingus Lietuvos valstybei, ir Sovietų Sąjungoje apgyvendinti.

Ant to rašto Paleckis uždėjo savo parašą: "Tvirtinu ir sutinku. Respublikos Prezidentas." Sprendimas, kaip žinome, buvo įvykdytas. Anksti pradėjo sudarinėti sąrašus ištrėmimui.

Tuoju po, vadinamo, liaudies seimo rinkimų buvo gautas iš Sovietų centro direktivos iš Lietuvos ištrėmti kelis šimtus tūkstančių žmonių. Atrodo tai neįtikėtina didelis skaičius, bet atsimeinant, kaip buvo perkelti, pvz., kareliai iš Suomijos pasienio, arba kaip kolchozus steigiant buvo masiniai perkelti pačios Rusijos ūkininkai, netenka stebėtis, ne tals Lietuvą liečiančiais planais.

Tuoju pradėta vesti slapti sąrašai "antisovietinio ir socialiniai svetimio elementai." Jau 1940 m. lapkr. 28d. Lietuvos TSR vidaus reikalų liaudies komisaras Guzevičius išleido "visiška slaptą" įsakymą Nr. 0054 "Apie apsilėidimą antisovietinio ir socialiniai svetimio elemento atskaitoje." Juo buvo raginama jau tada paskubinti daryti sąrašus, vėliau turėjusius patarnauti ištrėmimo reikalams. Nėra ko beminėti, kad į sąrašus buvo įtraukiami veiklesni inteligentai, įtakingesnieji mokytojai, šauliai ir kiti Lietuvos patriotai bei sovietams nepatinkamų organizacijų žmonės.

Iš Biržų NKVD viršininko vieno slapto rašto, išleisto 1941 m. sausio 30 d., matyti, kad į tuos sąrašus buvo įtraukiami netgi asmenys su sirašinėja su užsieniu, esperantininkai, filatelistai, netgi buvę Raudonojo Kryžiaus tarnautojai.

Žmonių medžioklė. Kiek turėjo nukentėti lietuvių tikimybė renkami į ištrėmimą, galime spręsti iš keletos faktų: atėję paimti

Šiaulių apskr. apygardos prokuroro A. Šalkauskio, rado jį bemeigantį. Pažadinę ir iškrėtę, skubiai susodinio į sunkvežimį ir išvežė į Šiaulius. Neleido net mažų vaikų apauti. Sunkvežimiu sustojus Gruzdžiuose, tėvas norėjo vaikams nors batukus nupirkti, bet gavo atsakymą: "Tegu buržujų vaikams basi vaikščioja."

Mažeikių apskrityje milicininkas Petras Sabeckis iš Vaičiūčių kaimo, Ylakių valsčiaus, išvežamiesiems buvęs nebologas, leisdavęs daugiau pasiimti, komjanuoliams ir kitiems neleidavęs grobti išvežamųjų turto. Už tai buvęs įskūstas. Jį nuginklavę, atleidę iš tarnybos ir įsakę vykti namo. Jam dviračiu bevažiuojant prie Šėdos miestelio buvęs dvimėis vais peršautas ir kritęs vietoje...

Kad ir kaip slaptai vykdė tą juodą darbą raudonieji, bet gi likimo keliu dešimtų tūkstančių žmonių nepaslepė ir išliko nemažai dokumentų, apie baises tremtinių pergyvenimus.

Šiurpūs laišakai. Rusijon tremiamam buv. Kaišedorių gimn. direktoriui St. Kairiūkščiui pavyko iš N. Vilnios išsiųsti birželio 17 d. (1941 m.) laišką, kurį brolis gavo poporos dienų (VI. 19). Jame rašoma:

— Ką mes pergyvenome, atpasakoti nėra galimybės... Jau negali būti didesnių smūgių atskyrus žmoną nuo vyro, ir vaikus.

Kad mums trūksta oro ir vandens, tai tas kentėjimas niekai. Aš likau su vienais marškiniais ir neturiu nė vieno palto... Tai visai su lyginus su kitomis kančiomis niekai. Važiuoju vagonė su kitais piliečiais iš tos pačios vietovės, mažame vagonė 32 žmonės, tik vyrai... Niekis iš mūsų nežino už ką kenčia... Už ką?? Kiekvienas stato tą klausimą. Važiuoja tūkstančiai žmonių.

Mano gal paskutiniai linkėjimai ir sveikinimai visiems.

Tremtinio gydytojo laiškas. Iš Naujosios Vilnios 1941 m. birž. 21 d. vienas tremtinys gydytojas tokį laišką pasiuntė sveikatos liaudies komisaro pavaduotojui J. Parnaraskui:

— Sveikinū iš paselencų ešelono. Gyvename blogesnė sąlygose negu gyvuliai: trūksta orotroškame ir badaujame. Už ką? Pagaliau, jei jau mums, tūkstančiams, suaugusių kiek galėtų taikinti bausmę, tai už ką kenčia maži vaikai? Jei jau norėjote mus išžudyti, tai jau reikėjo rasti gražesnį būdą skiepijimui bacilomis, ir būdą iš karto baigta, ar kitą kurią priemonę surasti. Daktare, visko tikejaisi iš komisarų tarybos, bet, kad tūkstančius lietuvių iš Lietuvos

išsiųstumėt, kad laidofumėte tautą, kad būtų tautos duobkasiai-niekuomet nesitikėjau. Kai svarstydavome 1940 m. pradžioje buvusios vyriausybės darbus, tai stebėdavomės, kodėl ministrai neatsistatydina, jei nepritaria netikusiems darbam. O dabar? Vadinasi, jūs pritariate. Pritariate tautos žudymui, tautos sunaikinimui. Tai pirmas įvykis istorijoje. Tokių įvykių lietuvių tauta nežino iš išgamų dvarininkų, bet jūs? Kerštas-žemiausio, puolusio žmogaus džiaugsmas. Keršijama tik nusikaltusiems, bet ne tūkstančiams vyrų ir moterų. Būkite prakeikti valstybės ir tautos duobkasiai. Tokių linkėjimų siunčia už tūkstančius lietuvių tas, su kuriuo 1939-1940 m. praleisdamas ilgas valandas, o dabar paselencas į tolimą SSSR. Iš Elenos perduok tokius pat sveikinimus ir linkėjimus komisarui Girdzijauskui."

Tremtinių laiškas nuo Maskvos.

Kaip vyko tremtinių kelionė, nors truputėlį sužinojome iš tolimesnių laišku, rašytų jau rusiškai, kaip to reikalavė cenzūra. Br. Mažeikaitė - Vaitulavičienė savo broliui antanui į Uteną taip rašė:

— Mes dar tebesame kelyje, važiuojame penktą dieną. Mes dar tebesame sveiki, taip pat prašome Aukščiausįjį ir Jums sveikatos. Mes labai nuvargome, iš vagonų neišleidžia, tik vieną kartą buvo išleide 15 minučių. Mes esame netoli Maskvos-80 km. Orsoje davė pietus, nusiprausėme prie siurblio ir gavome duonos."

Tremtinio balsas nuo Irtišio upės.

Apie savo gyvenimą Kazakstane tremtyns karaimas iš Trakų apskrities G. Gumovskis, taip viename laiške rašo:

— Mūsų sovchozas stoviant Irtišio, 5.300 km. ilgio upės, krantų. Ligi didesnio miesto - Pavlodarskoturime 15 km. Leido mums pasiimti daiktų ir maisto po 100 kg. (kilogramas apie 2 svaru) asmeniui. Ach Nusia, kaip aš pasiilgau miškų. Čia nėra miškų, o šimtais kilometrais tęsiasi stepės. Karščiai pasiekia lig 60 laipsnių Celsijaus, o žiemą šalčiai ligi 50 laipsnių. Išvaizduok, nėra malkų. Vietiniai gyventojai-kirgizai ir rusai, degina kiziaukų-karvių mėšlą. Aš nenustaju vilties, nes be vilties negyventi, o nusiskandinti Irtišiuje. Čia pinigai mažai reikšmės turi. Pas kolchozinius galima pirkti tik pieno po 2 rubliū. Kiaušiniai- po vieną rublį. Visioto 1 kilgramas 30 rubliū (apie 5 doleriai). Miltai prieš tai kaštavo 30 rubliū pūdas, o dabar sunku gauti už 130 rubliū. Mes su motina išleidome 230 rubliū, tuo tarpu kai kiti išleido po 3-4 tūkstančius. Karvė galima lairejote, bet kainuoja 2 tūkstančiai... Šiandien motina, Mela ir Stepas nuėjo į Pavlodarską parduoti arba namainyti kairiųjų daiktų. Čia daug skorpionų... Čia lietaus kaip ir nėra. Kartą buvo audra, bet tokia, kad ne-

žinojome, kur dėtis, nes namus, panašius į namus, galima ant pirštų suskaityti, o tūs kuriuose mes ir vietiniai žmonės gyvena, tai "prieštvaniniai likučiai". Jeigu kada gyvenime pasimatysime, tai turėsiu daug ką pasakoti. Kaikurie lenkai prarado viltį ir pabaigė savo gyvenimą šakdami į Irtišio bangas..."

ARNOTAIS ŠLUOSTĖ KOKAS IR DAUŽE KRYŽIUS LIETUVOJE

(LKFSB) Šio karo metu Lietuvoje sunaikinta labai daug meno vertybių. Tik ką neseniai buvo rašyta apie barbarišką plokštelių su liaudies dainų sudėginimą ir kitus nežmoniškų nacių darbus. Bet meno vertybių naikinimas prasidėjo dar anksčiau. Gavome žinių, kad yra labai nukentėjęs Bažnytinio meno muziejus. Kada raudonarmiečiai įsikūrė 1940 m. Kauno kun. seminarijos patalpose, be kitų dalykų buvo pastebėta, kad 2 senus arnotus raudonarmiečiai naudojo kojoms šluostyti. Apie tai dailininkų komisija pranešė Kultūros Paminklų Apsaugos Įstaigos viršininkui raštu iš 1941 m. kovo 1 dienos. Nukentėjo ir daugelis gražiųjų Lietuvos kryžių. Tuo metu važinėjęs po Lietuvą fotografas Buračas surinko tokių žinių:

1. Lyduvenų bažnytkaimy Šiluvos valsč., Raseinių apskr. bolševikai nakties metu sudaužė mokyklos kiemo kryžiaus statulėles ir patį kryžių sužalojo.

2. Pasandvario kaima, Betygalos valsč. Raseinių apskr. vieno sklypininko gražų menišką kryžių raudonarmiečiai sukaupo į smulkius šiupulius.

3. Betygalos valsčiuje raudonarmiečiai nuvertė ir apnaikino prie vieškelio dvaro lauke esantį seną medinį kryžių su statulėlėmis.

4. Telšių apskrityje komjaunoliai išvilko iš netoliese bažnyčios esančios mūrinės Šv. Jono koplytėlės, medinę statulą ir pakišo ją po ledu.

5. Pakelėse tarp Telšių ir Žarėnų buvo matyti daug kirviais smarkiai sukapotų kryžių, stovylų iš koplytėlių.

Situ atžvilgiu ir naciai panašūs, ateityje dar daugiau sužinosime barbariškų nusikaltimų prieš Lietuvos liaudies kūrybą, prieš Lietuvos meną.

ŠELPIA RYGOS IR GARDINO LIETUVIUS

(LKFSB) — Vieton uždarvyto Raudonojo Kryžiaus, Lietuvoje veikia savytarpinė pagalba. Ji šelpia nukentėjusius nuo karo, nuo lėktuvų atakų, šeimas išvežtų į Sibirą žmonių. 15.000 markių paskyrė nukentėjusiems Gardino lietuviams, numatyta pašalpa Rygos lietuviams, kurių tenai yra apie 10.000. Neturtingu mokslieviu šelpimui bažnyčiose buvo darytos rinkliavos.

SOVIETŲ BELAISVIŲ STOVYKLA LIETUVOJE

(LKFSB) — Šiauliuose įrengtoje sovietų belaisvystovykloje esą trys lietuvių Stasy Martinkus, kurio vai gyvena Mažeikių apskrityje, Petras Nariūnas, iš Malėtų valsčiaus ir Jurgis Budrys, kilęs iš Padubio valsčiaus. Savitarpinė pagalba, kiek tai įmanoma, tuvių kilmės belaisvių steigiasi aprūpinti.

rengtoje sovietų belaisvystovykloje esą trys lietuvių Stasy Martinkus, kurio vai gyvena Mažeikių apskrityje, Petras Nariūnas, iš Malėtų valsčiaus ir Jurgis Budrys, kilęs iš Padubio valsčiaus. Savitarpinė pagalba, kiek tai įmanoma, tuvių kilmės belaisvių steigiasi aprūpinti.

KAUNE MIRĖ POVLIS DAGYS

(LKFSB) — Gauta žinių, kad Kaune mirė žinomas operatininkas Povilas Dagys, ilgą laiką buvęs "Lietuvos" direktorius.

LIETUVOJE ŽUVO VIEŠBUTIS EILĖ POLICININKŲ

(LKFSB) — Pranešama, kad yra žuvę šie lietuvių policininkai: Juozas Venštonis, Simas Davydas, Juozas Legetavičius, Ignas Strikauskas, Juozas Reipa, Barkonis, Vytautas Karpis, Antanas Čepukaitis, Antanas Liegaudas, Bronius Liulis ir Petras Krapikas.

KIEK DABAR YRA KAINŲ GYVENTOJŲ

(LKFSB) — Prieš šį karą Kaune buvo netoli 1000 gyventojų. Gegužės mėn. pabaigoje Kaune buvo pabaigta 109.970 maisto korėlių, taigi iki tiek yra sumažėjęs vietinių gyventojų skaičius. Pranešama, kad gausiau sis Kauno viešbutis tropolis su restoranų patalpas išimtinam vokiečių naudojimui. Vilniuje net atidaryta naujų krautuvių, kurios os maistu specialiai aprūpina vokiečius.

LIETUVOS KULTŪRINIS GYVENIMAS

(LKFSB) — Nežiūrint delyų sunkenybių iš okupuotų nacių pusės, lietuviams galima stengiasi dar ir kultūrinėje srityje. Gausiai žinių, kad Kaune leistas ispanų rašytojo vantes "Don Kichoto" vertimas į lietuvių kalbą. Vertėmą atliko Pulgis Andrius, kurs kairurį laiką yra gyngęs Ispanijoje, vertimą dagavo Churginas, o įsparašė Dr. J. Grinius.

— Lietuvos laikraščiuose nėjo didžiojo Prūsų lietuvių poeto K. Duonelaičio kninio "Metai" sukaktį. Už žės mėn. suėjo 125 metų kaip tas vertingas vokiečių buvo Rėzos išleistas. Duonelaitis savo kūrybos spaudai nebuvo parašė jė ejo iš rankų į rankas "Metai" buvo išspausdintik 30 m. po jo mirties.

— Lietuvos laikraščiuose minejo Jurg. Baltrušaitis m. sukaktį.

— Vilniuje įvyko gduo lininko Siarhijevskio kninių paroda.

— Šiaulių miesto tautos su gastrolėmis aplankė kruožis, Pasvalį, Birštoną Linkuvą.

— Plungėje steigiamas dies meno ir etnologijos muziejus.

Page 3... Sou... Po ilgo l... aukėme... nko Kur... mums... mes jam... ateinan... pas v... inti ir pa... arapijon... tikra... ir kiek... kariuo... progos jis... apm... escape... tyti ir j... te dar t... naujinim... mui, o čia... TUOJAU... escapes" pe... buvo mies... at visi pa... lenos užd... PAPE" fon... Nor... Kun. J. Mis... operacijos i... Pereitaa, i... goninėje i... lebonui ku... arė sunki... onis opera... ors dar su... trodo, kad... ra jau praė... onai prašo... ausiai mūs... inti sveikat... Is We... ramoga pa... Rugėjo-S... ūsų parap... ama bing... os pelnas b... jos bažnyč... laidomis p... Po bingė... ai. Kviečia... ausiai aps... ramogoje.

PITTSBURGHO ŽINIOS

South Side

Po ilgo laukimo, galop su-
laukėme Vikaro - Pagelbi-
mko Kun. Broniaus Radis.
Šis mums nepažįstamas, o
mes jam. Todėl pradedant
ateinančia savaitė jis lan-
sis pas visus, kad susipa-
inti ir padaryti sąrašą visu
parapijonų, kad sužinotus
tikrai turime parapijo-
nų ir kiek mūsų jaunuolių
yra kariuomenėje. Prie šios
užduoties jis taipgi paprašys
tikrai apmokėjimui bilos už
"fire escapes," kurie jau pa-
statyti ir įtvirtinti. Kaip ži-
mote dar truksta Bažnyčios
atnaujinimo bilos apmokė-
jimui, o čia netikėtai reikė-
tu TUOJAUS naujus "fire
escapes" pastatyti, nes toks
buvo miesto reikalavimas.
Tat visi paaugaukite bent
vienos uždabj. "FIRE ES-
CAPE" fondui.

North Side

Kun. J. Misius jau po
operacijos ir sveiksta
Pereitaa, šeštadienį Mercy
agoninėje mūsų parapijos
lebonui kun. J. Misiui pa-
darė sunkią operaciją. Li-
toms operacijai atlaikė ir
dors dar sunkiai serga bet
trodo, kad pavojus gyvybei
yra jau praėjęs. Visi parapi-
jonai prašo Dievo kuogrei-
čiausiai mūsų klebonui gra-
ntinti sveikatą.

Iš West End

Praradimo parapijos naudai
Rugsėjo-Sept. 8 dieną,
mūsų parapijos salėje ren-
tama bingo pramoga, ku-
stos pelnas skiriamas para-
jos bažnyčios maliavojimo
laidomis padengti.
Po bingo žaidimų bus šo-
kai. Kviečiami parapijonai
čiausiai apsilykyti šioje
pramogoje.

Parapijonas

Phone: FEderal 1622

Haser
Funeral Home
MES ESAME DĒKINGI
UŽ JUSŲ BIZNĮ
AMBULANCE SERVICE
512 Chartiers Avenue,
McKEES ROCKS, PA.

F. RODGERS
TAVERN
WE SERVE BEER
LIGHT LUNCHES
— and —
LIQUORS
136 South 21st Street
SOUTH SIDE PGM., PA.
Phone HEmlock 6654

Patogi Lietuviška Užeiga
Charles Gutausko
RESTORAN — CAFE
133 So. 22nd Street,
Pittsburgh, Pa.

Whiskey, alus, likeriai ir
geri užkandžiai. Manda-
gus patarnavimas.

Pittsburgh Apylinkės Kareivių Garbės Sąrašas

P.F.C. Alphonse C. Katella
gimęs gimęs gruodžio mėne-
sij 17 dieną 1918 metais
Pittsburghe, mokinosi Soho
Public School ir Fifth Ave-
nue High School, mokyklas
baigė su aukštais pasizymė-
jimais. Lankydamas mokyk-
las mėgo lošti basket ball, už
ką nekarta buvo tšymėtas
medaliais. Namuose buda-
mas priklausė prie įvairių
draugijų, ypatingai pasižy-
mėjo chorose, kaip Maironio
ir Šv. Kazimiero parapijos
chorose, kur priklausė nuo
pat savo mažų dienų. Prieš
išėjimą į kariuomenę dirbo
Carnegie Library ir kitose
vietose. Į kariuomenę buvo
pašauktas vasario 11, 1942
metais, kur buvo paskirtas
prie medikalinės dalies. Pasi-
mokines kelius mėnesius į-
vairuose kariuomenės sto-
vyklose spalio mėnesį bu-
vo išsiustas į Angliją, kur ir
dabar randasi. Dabartinis jo
adresas yra sekantis: P.F.C.
Alphonse C. Katella, Medc.
Det. 116th Inf., A.P.O. No. 29
Postmaster, New York, N. Y.
Alphonso tėvelis yra mi-
rės, motina gyvena 2519
Fifth Avenue, Pittsburgh,
Pa. Brolis Jonas tarnauja

kariuomenėje. Sesuo yra ve-
dusi.

Cpl. John P. Katella, gi-
mėslapkrčio mėnesį 28 die-
ną 1911 metais Pittsburghe.
Lankė Soho Public School,
Fifth Avenue High School ir
Connelly Trade School, kur
mokinosi braižybos. Būda-
mas namuose priklausė prie
įvairių draugijų. Per ilgą
laiką buvo Lietuvių Mokslo
Draugijos sekretorium. Tai-
pat priklausė prie Maironio
ir Šv. Kazimiero parapijos
choro, kur buvo vienas iš ge-
rieusių choristų per ilgus
metus. Būdamas namuose
dirbo bučerio darba. Pasku-
tiniu laiku buvo Alexander's
Super Market, Duquesnuose
vedėjas. Į kariuomenę iš-
vyko gruodžio 16, 1942 me-
tais kur buvo paskirtas prie
Army Air Corps. Kariuome-
nėje taip pat eina bučerio pa-
reigas. Dabartinis jo adresas
yra: Cpl. John P. Katella,
35th Mess Squadron B.T.C.
No. 9, Miami Beach, Florida.
Jono brolis Alphonas tar-
nauja kariuomenėje. Tėvelis
yra miręs. Motina dar gyve-
na, sesuo Činikienė yra ži-
noma kaip žymi soliste ir
visuomenės veikėja lietuvių
tarpe.

Pittsburgh'e ir Apylinkėse Apsidairius

Prisirengimas Konferencijai Eina Pasekmingai.

Vietinis konferenciją
rengti komitetas paruošė ir
išsiuntinėjo Pittsburgho mie-
sto ir apylinkės draugijoms
mandatų blankas ir aukų la-
pus bei atskirų laišku para-
gino visuomenę dalyvauti
konferencijoje svečiais, pri-
sidėti žymesnėmis aukomis
ir išrinkti nuo visų draugijų
į konferenciją delegatus.
Pasekmės to atsišaukimo
pasireiškė jau pereinai sek-
madienį. Visa eilė draugijų
bei klubų išrinko savo dele-
gatus.

Redakcijoje gautomis ži-
niomis jau išrinko delegatus
sekančios draugijos bei klubi-
bai:

1. McKees Rocks klubas
išrinko 3 delegatus ir pasky-
rė \$10.00 auką.
2. North Side klubas — 5
delegatus ir \$10.00 auką.
3. Lietuvių Piliiečių klubas
— 5 delegatus.
4. SLA. 40 kuopa — 3 dele-
gatus ir \$10.00 auką.
5. Amerikos Lietuvių Ta-
rybos skyrius 3 delegatus ir
\$40.00 auką.
6. Draugijų Sąryšis — 3
delegatus ir \$50.00 auką.

7. SLRKA ir SLA apskri-
čiai po vieną delegatą.
8. "Lietuvių Žinios" ir E-
konominis centras po vieną
delegatą.

Pittsburgho kolonijoje šią savaitę jau išrinkti 26 delegatai ir paskirta aukų apie \$150.00.

Tikimasi, kad iki
mėnesio galo Pittsburgho a-
pylinkėje bus išrinkta apie
50-60 delegatų ir surinkta
aukų bent \$300.00.

Kaip matote Pittsburghie-
čiai labai rimtai ruošiasi
konferencijai ir laukia, kad
ir kitos kolonijos neapsileis
taip svarbiame Lietuvos va-
davimo darbe.

Konferencijos Rengimo Komiteto Podėsis

Trečiadienio vakare Lie-
tuvių Piliiečių svetainėje po-
sedžiavo konferencijos ren-
gimo komitetas, kuris aptarė
daug svarbių reikalų.

Kraus
V. J. KRAUZIS, Sav.
JEWELER
Expert Watch Repairing
SILVERWARE — CLOCKS
"IT PAYS TO COMPARE
OUR PRICES."
THE FINEST QUALITY OF
MERCHANDISE OBTAINABLE
Everglade 4850
1816 Carson Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Lietuvis Laikrodininkas

Iron City Clock Hospital

John Kamarauskas

EXPERT REPAIRERS

CLOCKS, WATCHES AND

JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Kun. Dr. K. Širvaitis Atstogauja Pittsburghe

Dviejų savaitių atstogoms
yra atvykęs iš Clevelando į
Pittsburghą kun. Dr. K. Šir-
vaitis ir sustojęs seserų
Pranciškiečių vienuolyne.
Kun. Dr. K. Širvaitis buvo
apsilankęs "L. Ž." redakci-
joje ir ketino artimiausiu
laiku ką nors įdomaus para-
šyti mūsų laikraščiui.

Pranciškiečių Vienuolyne Vieši Prel. M. Krušas iš Chicagos.

Trumpų atstogų yra atvy-
kęs į Pittsburghą ir Prel. M.
Krušas iš Chicagos.

Galima Siųsti Aukas Konferencijai per "Lietuvių Žinių" Redakciją.

Pagal Amerikos Lietuvių
Tarybos nustatytą tvarką
laikraščiai galės turėti kon-
ferencijoje savo atstovus.
Butų labai gražu, kad "L. Ž."
atstovas galėtų pasveikinti
konferenciją su žymesne au-
ka.

Todėl maloniai prašome
mūsų skaitytojų, kurie pa-
norėtumet pinigaiskai pa-
remti Amerikos Lietuvių Ta-
rybos veiklą, savo aukas at-
siųsti per "L. Ž." redakciją.
Mes tas atsiustas aukas su
aukotojų pavardėmis įteik-
sime konferencijai ir paskelb-
sime "Lietuvių Žiniuose." Lau-
kiame kas bus pirmutinis au-
kotojas. Priimamos bet ko-
kio didumo aukos.

ŽINELĖS APIE LIETUVOS ŽMONES

(LKFSB) — Ats. majoras
Jonas Pyragius paskirtas ge-
neralinio tarėjo visdaus rei-
kalams pavaduotoju. Anks-
čiau tas pareigas ėjęs ats.
pulk. Narakas esąs suimtas.
Vieton ankščiau buvusio
Šiau lių apskr. viršininko J.
Noreikos, kurs esąs suimtas,
paskirtas pulk. Šešplaukis.
Šiaulių apygardos teismo ta-
rėjas L. Vrubliauskas atleis-
tas iš pareigų ir paskirtas
advokatu su buveine Pa-
kruojuje. To pat teismo tar-
dytojas L. Miniotas paskir-
tas advokatu Radviliškyje.
Tardytoja Griškevičiūtė-
Veličkienė paskirta advokate
Tauragėje.

Vienintėlė Lietuviška Užeiga
McKees Rocks
"McKees Rocks
Hotel
JOHN DARGIS, Sav.
107 Chartiers Avenue,
McKEES ROCKS, PA.
Phone: FE. 1472

S. L. A. Vice-Prezidentas Daro Gėdą Amerikos Lietuvių Visuomenei

Antradienio vakare, Pitts-
burgho Lietuvių Piliiečių
klubas turėjo savo susirinki-
mą, kuriame tarp kitų klau-
simų buvo svarstomas dele-
gatų rinkimas į Amerikos
Lietuvių Konferenciją ir
paskirimas aukų Amerikos
Lietuvių Tarybos reikalams.
Kada vienas iš susirinki-
mo dalyvių pasiūlė, konfe-
rencijos proga, nuo piliiečių
klubo paskirti Amerikos Lie-
tuvių Tarybai auką, tai prieš
šitą pasiūlymą visu griežtu-
mu išėjo SLA Vice-Preziden-
tas A. Mažukna, sukta aiš-
kindamas, kad dabar skiria-
mos aukos Lietuvai nieko
nepagelbėsiančios.

Dėka Mažuknos agtacijai
neskaitingas klubo susirin-
kimas pasigailėjo kelių dolo-
rių paukoti kovai dėl Lietu-
vos Nepriklausomybės. Tuo
savo žygiu p. Mažukna nusi-
ėmė kaukę ir pasirodė, kad
jis yra piktas Laisvos ir Ne-
priklausomos Lietuvos prie-
šas, kuris bevelija matyti
Lietuvą svetimųjų pavergta.
Tikrai gaila, kad tokios
garbingos ir patriotiškos or-
ganizacijos, kaip SLA, Vice-
prezidento vietoje sėdi Lie-
tuvos pavergimo šalininkas,
kuris savo darbais kala jai
naujus nelaisvės pančius.

Toks p. Mažuknos žygis
daro didelę gėdą visai Ame-
rikos lietuvių visuomenei. Ir
kas dar įdomu, kad tas pats
Mažukna drauge su Pitts-
burgh'o lietuvių komunistų
lyderiu Urbonu apsiėmė bu-
ti delegatais nuo piliiečių
klubo, Amerikos Lietuvių
Konferencijoje.
Tokiems delegatams, ku-
rie savo veikla, netolimoje
praetyje, yra pasižymėję
kaip Nepriklausomos Lietu-
vos priešai, neturėtų būti
vietos Pittsburgho Konfe-
rencijoje, kuri vienu ir svar-
biausiu savo tikslu stato
Lietuvos Nepriklausomybės
atsteigimą.

Lietuvių Piliiečių klubas
yra rimta ir garbinga orga-
nizacija Pittsburghe, bet tik
dėl narių apsilaidimo susi-
rinkimuose, komunistai ar
jų simpatizatoriai gali krės-
ti tokius nerimtus šposus.

Lietuvių Piliiečių klubas a-
teityje turėtų apsižiūrėti,
kad jų gera vardo nežemin-
tų komunistų agentai. Savo
prestižui pataisyti, Lietu-
vių Piliiečių Klubas turėtų
dar šį mėnesį susaukti eks-
tra susirinkimą, pakeisti de-
legatų sąstatą ir paskirti
auką Lietuvos reikalams,
kuria klubo delegatai Kon-

ferencijos proga įteiktų A-
merikos Lietuvių Tarybai.

Pirkite Karo Bonus

Premiums for Victory

Jusu \$ Doleriai

Sumokėti už Apdraudą
YRA ĮVESTUOTI !

UNITED STATES WAR BONDS

Štai kurie pirkto apdrauda per — C. K. PIKIEL —
ir ju sumokiet pinigai yra įvestuoti į U. S. 2nd War
Loan Bonds.

Mr. ir Mrs. J. SAULIS
Mr. ir Mrs. H. A. BAKER
Mr. ir Mrs. I. BARCKULIS
Mr. ir Mrs. L. OLSON

C. K. Pikiel
INSURANCE
NOTARY-PUBLIC

121 So. 22nd St. S. S. Pittsburgh, Pa.

Office Hours: 9 to 5 Daily — Tues. and Thurs. 9 to 9
Telefonas: EVerglade 2300

Visi Reikalaukite

DUQUESNE PILSENER

100 proc. unijos
išdirbystė
"Tai geriausias alus
šiam mieste!"

DUQUESNE
BREWING CO
Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
STANLEY'S QUALITY MARKET
STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.

Pirmos rūšies prekės, švariai užlaikomos
ir daug pigiau kaip kitur
Tel. HEmlock 1328

2100 CARSON ST., S. S. PITTSBURGH, PA.

A. L. WENSLOVAS
Lietuvis Graborius

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moder-
niška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus
turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEmlock 0203

2128 CARSON ST., PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS
FIFTH AVENUE CAFE
Savininkas John Jeznis

Skanus gėrimai ir šviežus valgiai. Priimame užsa-
kymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vaka-
rienėms, del 350 žmonių iš karto.

FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN,
Tel. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA — — — UŽEIGA

GRANT AVENUE HOTEL
A. SLAVIN, SAV.

"CHOICEST LIQUORS, WINES & BEER"

18 West Grant Avenue
DUQUESNE PENNA.

IŠ MUSŲ VEIKIMO CENTRO IŠ FEDERACIJOS CENTRO RAŠTINĖS

2334 South Oakley Avenue, Chicago, Illinois

A.L.R.K. FEDERACIJOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Atsižvelgiant į tai, kad šie sias Amerikos karo pastanmet, vyriausios valdybos nu- gas. Todėl, žinodami tą pa- tarimu, neįvyks Federacijos dėtį, nujauciam, kad nevisi kongresas, yra šaukiamas Tarybos nariai galės suva- didesnis A.L.R.K. Federaci- žiavime dalyvauti. Dėl šių ir jos Tarybos suvažiavimas kitų rimtų priežasčių nega- 1943 m. rugs. 1 d., William Penn viešbutyje, Pittsburgh, Pa. Mūsų Tarybą sudaro: or- ganizzacijos valdybos na- Federacijos Centro valdyba, lietuvių katalikų centrali- nių organizacijų pirminin- kai ir sekretoriai (L.R.K.S. Laikai dabar yra nepap- A., A.L.R.K. Moterų Sąjun- A., A.L.R.K. Moterų Sąjun- ga, Liet. Darb. Sąjunga, Liet. Vychiai, Vargoninkų Sąjun- ga, L.R.K. Studentų-Profes- sionalų Sąjunga); liet. kata- likų laikraščių redaktoriai ir Federacijos apskričių pirmi- ninkai ir sekretoriai. Visi mes esame vienu ar šis Federacijos Tarybos su- kitu būdu įsikinę į didžia-

AMERIKOS LIETUVIŲ KONFERENCIJA

Šiuomi Federacijos valdy- nimui. Neabejojama, kad lie ba mato reikala paraginti tuvių katalikų organizacijos Amerikos lietuvių katalikų ir draugijos konferencijoj visuomenę kreipti kuorim- čiausio dėmesio į Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamą Amerikos lietuvių visuotina konferenciją, kuri bus 1943 m., rugsėjo 2 ir 3 dienomis, Pittsburgh, Pa. — William enn Hotel. Į šią konferenci- ją centralinės organizacijos renka po tris atstovus, o lo- kalinės draugijos ir centra- linių organizacijų kuopos po vieną. Draugija, turinti virš 100 narių, gali siųsti nuo kiekvienų 50 narių po vieną atstovą ekstra.

Ši konferencija šaukiama labai svarbiais tikslais: Su- jungti visas gyvasias Ameri- kos lietuvių moralines ir me- džiagines jėgas Amerikos pergalei ir Lietuvos išlaisvi-

TREČIOJI U. S. KARO BONŲ PASKOLA

Federacija džiaugiasi, kad besnes pinigų sumas pirkti lietuvių visuomenė taip šau- bonus, nes tai yra viena iš niai pasirodė, gausiai pirk- pačių stipriųjų priemonių dama pirmosios ir antrosios Amerikos pergalei pagreitinti ir pavergtųjų tautų išlais- vinių užtikrinti. Dirbkime sios paskolos bonų kompani- ir bonus pirkime per lietuvių ja, kurioj raginame taip pat komitetus ir lietuvių įstai- uoliai darbuotis ir už stam- galbos susilaukė. Toji pagal- ba buvo keleriopa: medžiagi- nė ir moralinė. Dešimtys tūkstančių dolerių pašalpai, tūkstančiai Lietuvos Pasium- tynbei prie Vatikano išlai- kyti. Gražiai pasidarbuota Lietuvai užtarti Vašingtone ir jos vardui išgarsinto. Ku- nigų Vienybės darbaiš džiaugiamės ir didžiuojamės!

SVEIKINAME KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMĄ

Kunigų Vienybės seimas galvos susilaukė. Toji pagal- ba buvo keleriopa: medžiagi- nė ir moralinė. Dešimtys tūkstančių dolerių pašalpai, tūkstančiai Lietuvos Pasium- tynbei prie Vatikano išlai- kyti. Gražiai pasidarbuota Lietuvai užtarti Vašingtone ir jos vardui išgarsinto. Ku- nigų Vienybės darbaiš džiaugiamės ir didžiuojamės!

FEDERACIJAI AUKOS IR MOKESČIAI

Nuo 1943 m. balandžio 1d. dr-jos, — \$2.00. Chicago, Ill., j Federacijos išdą įplaukė: Šv. Barbaros dr-ja — \$1.00. Pittsburgh, Pa., Federacijos Šia proga primintina, kad 52 skyriaus draugijų mokes- čiai — \$10.00. Haverhill, Mass., — \$24.29. Providence, R. I., — \$40.00. Waterbury, Conn., — \$16.00. Nashua, N. H., — \$45.00. Worcester, Mass., Aušros Vartų parap. skyrius — \$13.00. Lowell, Mass., — \$10.00. Philadel- phia, Pa., Šv. Kazimiero par-

Kinija Septinti Metai Kare

Liepos 6 d. sukako šešeri metai, kai kariauja Kinija. Tai seniausia vedanti apsi- gynimo karą Alijantų val- stybė. Šeštieji karo metai jai buvo sunkiausi, bet ji juos baigė militarine pergale ir stipriu Kinijos žmonių pasi- ryžimu.

Tai yra kaip paruošimas vietos namui, to namo pasta- tymas, apsidiniimas darže- liu, nuėmimas javų ir sulai- kymas didelio gaisro tame name, — ir viskas tuo pačiu laiku — neseniai pareiškė vienas kinų mokslininkas.

Visiems keliams, jungu- siems Kiniją su Sąjunginin- kais, esant uždarytiems, iš- skyrus mažutį lėktuvų kelią, Kinija turėjo tęsti pernai sa- vo kovą su žymiai mažesne pagalba, kurią jai davė pa- saulis, nei kada nors anks- čiau. Hong Kong užgrobi- mas, Burmos kelio nukirti- mas tikrai suardė valstybės ūkį šalyje ir pasirodė inflia- cijos pradžia. Tai vertė Kini- jos žmones dar sunkiau dir- bti, kad palaikytų karo pro- dukciją kare.

Turint dėmesyje šiuos sun- kumus, praėjusieji metai Ki- nijai būtų buvę laimėjimo metai, net jei, priešui sulai- kyti, būtų tekę ir militarinių pralaimėjimų susilaukti. Bet per šeštus karo metus Kini- ja vėl parodė savo galybę kaip tauta ir savo pasiryži- mą nugalėti Ašį.

Pernai liepos 7 d. kiniečiai puolė svarbias priešus vietas Chekiang ir Kiangsi 500 kilo metrų fronte. Japonai ka tik atsigavę nuo Doolittle lakū- nų smūgio, savo puolimus pradėjo tik gegužės mėnesį. Jų tikslas buvo sunaikinti tas vietas, kur Sąjunginin- kai gali turėti savo bazes. Per du mėnesius jie paėmė kelis svarbius miestus, kaip Kinhua, Lithui ir Chuhsien, laikinai valdė svarbų gele- žinkelį. Bet neilgai japo- nams sekėsi. Kiniečiai atsie- mė visą eilę miestų, geležin- kelio linija buvo perkirsta.

Naujų karo metų pradžia Kinijai, tikėkime, vėl bus sė- kminga. Kiniečių armijai pa- galbon ateina amerikiečio generolo Stillwell vadovau- jama aviacija. Kiniečiai ga- lėjo atstumti japonus iš der- lingų Hupano ir Hunano ry- žių laukų. Ši pergalė rodo, kad oro pagalba gali pasukti padėtį į gerą pusę. "Kinija pirmą kartą turi oro skėtį" sakė Kinijos užsienio reika- lų ministeris Dr. T. V. Soong Gavę daugiau lėktuvų, ki- niečiai išvartų japonus iš bet kokios tvirtovės, sako vi- nas kinų laikraštis.

Ir naminiame fronte kinie- čiai padarė pažangos, kad ir sunkiais keliais. Įvairios rū- šies gamyba atlikta aukštu nuošimčių. Ūkiuose valdžios pagalba, ūkininkai sugebėjo pagaminti maisto daugiau, nei anksčiau. Keliai buvo tai somi, geležinkeliai tiesiami, nors ir buvo sunku gauti rei- kiamos medžiagos. Ir upių kelių susisiekimas buvo pa- tobulintas, įdedant naujus laivelius, kanalizuojant upes.

Svarbus labai įvykis buvo politinės demokratinės idė- jos praplėtimas kiniečiuose. Tai pasiekta per politines or-

ganizacijas ir mokslą. Aštuo niolika provincijų (iš viso yra 28 provincijos, bet kai kurios užpuolimų rankose) į- steigė politines tarybas, žmo- nių išrinktas, kurios vėliau gali virsti į valstybių legisla- tūras. Nauja apskričių val- dymosi sistema, naudojant rinkimus, moko gyventojus demokratinės santvarkos pa- grindinių dėsnių; taip jau yra 21 provincijoje. Mokyklų taip pat daugėja. Laisvoj Ki- nijoj pernai mokyklų skai- čius paaugo 4,526; mokinių buvo devyni milijonai.

Tai dideli demokratijos lai- mėjimai, kurie duoda žmo- nėms ne tik didesnę atsako- mybę veikti šiame kare, bet jie suteiks galimumo jiems ir dalyvauti taikos įsteigime. Šie atsiekimai duoda Kini- jos žmonėms dar daugiau pa- siryžimo kovoti prieš dar ne- sustojančią japonų karo ma- šiną.

Pasaulis netikėjo, kad Kini- ja tesės kovoti iki 1943 me- tų. Netikėjo pasaulis tada, kai Kinija stvėrėsi ginklo prieš užpuolikus japonus 1937 metų liepos mėnesio 7d. Kinijos vadas Čiankaišek ta- da pareiškė, kad Kinijos kan- trybė išsekė ir kad ji todėl kovos prieš japonus iki galo. Japonija tada manė, kad Ki- nijai neišsilaikys daugiau kaip tris mėnesius, bet jau pirmaisiais karo metais Ki- nijai parodė pasauliui tris da- lykus:

Ji įrodė, kad jos vieningu- mas ir pasiryžimas atsilai- kyti buvo daug stipresnis, negu pasaulis manė. Ji įrodė, kad jos vadovybė buvo pasiren- gusi su gerai suplanuota strategija užleisti priešui di- delius plotus ir laimėti laiką. Tai ir kiniečių visuomenės atsilaikymo ir atsistatymo programa pastojų kelią japo- nui užkariauti pasaulį. Ki- nijai taip pat įrodė, kad japo- nų armija nebuvo neveikiam- ma, kada jos kariai pasiekė didžiulio laimėjimo 1939 me- tų balandžio mėnesį prie Taiherchwang.

1940 metais japonai ban- dė savo laimėjimus sucemen tuoti. Jie padarė išdavišką Wang Ching-wei lėlinės Nan- kingo vyriausybės galva (tų metų kovo mėnesį.) Bet Ki- nijos partizanai, sugadindami traukinius ir išardydami tiltus, parodė, kaip Kinijos žmonės žiūri į pavergėjus ir jiems pataikaujančius išda- vikus.

Japonija norėjo apsupti Kiniją iš lauko ir tuo pačiu laiku paimti visų svarbiųjų geležinkelių linijų kontrolę. Ji norėjo užblokuoti Kiniją nuo susisiekimo su Amerika ir Anglija laivais. Tai jai pasisekė tik po Perly Uosto užpuolimo. Bet jai nepasise- kė užimti sausumos kelių. Kinai vis atlaikė didžiausius puolimus.

Tenka tikėti ir palinkėti kad Kinija ir toliau sekmin- gai laikytusi prieš visos žmo- nijos priešą, kad kitais me- tais liepos 7 d. ji jau švestų visų savo krašto dalių išlais- vinimą ir susijungimą po Ki- nijos vėliava.

BUY MORE WAR BONDS

Youngstown, Ohio

Šis Ir Tas

Kaip girdėti, tai Lietuvių Moterų Siuvėjų klubo pikni- kas buvęs, liepos 25-tą ir ve- nas iš sėkmingiausių finan- siškų atžvilgiu. Linksma, kad musu jaunos lietuvės moterėlės visados gerai pa- sirodo ir joms gerai sekasi. Reiškia, jos stengėsi, kad jų parengimai būtų sėkmingi ir jos dirba didžiausioj koo- peracijoj, kad taip būtų.

Šio moterų pikniko visas pelnas skirtas lietuvių para- pijai ir musu kleb. Sofranec širdingai dėkavoja už tokią gausią paramą, o pačios mo- terėlės yra dėkingos tai pu- blikai, kuri atsilankė ir pa- rėmė tą vasaros pramogą. Lietuvių Dienos Piknikas

Rodos, kad peranksti kal- bam apie Lietuvių Dienos pikniką, bet dienos greitai slenka ir nepajusime kaip a- teis rugs. 5-ta d. Karo lai- kas ir visų šalių gyventojai neša didžiausį skurdą, vargą ir vieną iš didžiausių pasau- lio istorijos tragedijų. Mes, šioj laisvės šalyj, irgi prade- dam atjausti karo sunkeny- bes, kad ir nejauciam tikro vargo, bet gyvenimo sąlygos žymiai mairnos ir jaučiam dideli trūkumą gyvenimo reikmenų. Negalim daug nusiskųsti, nes aiškiai ma- tom, kad žmonių gyvenimas Europoj yra skurdas ir alkis tuo tarpu mes dar nejaui- čiam ir gal tikrai nesupran- tam kas yra tikras skurdas, Pasiremdami tuo, kad dar mes laisvi, pasirėdę ir neal- kani ir dar maišosi ekstra doleriukas kišeniui, tai dar galim sakyti esam laimingi, kad gyvenam šioj laisvės ša- lyje. Kalbėdami apie tą, mes negalim pamiršti, kad ir čia yra trukumas įvairių reik- menų ir visuomeniški paren- gimai tai atjaučia. Rašy- damas apie Lietuvių Dienos pikniką, aš tą viską turiu mintyje, kad niekad pir- miaus nereikėjo tokios dide- lės žmonių paramos, kaip ji bus reikalinga dabar. Žino- me, kad musu parapijos gy- vavime yra turėta aštuoni- toki dideli parengimai ir dėl visų reikėjo daug darbinin- kų, kur visi su mielu noru nuolankiai paaukavo savo liuosą laiką ir be nusiskun- dimų, nes jie jautė, kad da- lis atsakomybės priklauso ir jiems, nes pelnas parengimo daug naudos atneša para- pijai, kuri neturi kito šalti- nio didesniai finansiskai į- plaukai. Ši metų 9-tas iš ei- lės toks parengimas reika- lauja tos počios ir didesnės parapijonų kooperacijos. Tie darbininkai, kurie taip ma- loniai patarnavo peraitą me- tą, tai yra prašomi, kad ir šį sykį paaukotų savo laiką ir neatsisakytų tokiam kritiš- kam laike, kada daugumas iš jaunesnių darbininkų yra militariškoj tarnyboj. Tas reiškia, kad parapijos kleb. Sofranec turės prašyti nau- ju darbininkų ir darbininkų. Parapijos klebonas ir komi- tetas turi tikrą viltį, kad nei- vienas neatsisakys patar- nauti, kad ir yra suprantama, kad dirbantieji negali taip liuosai pasilinksinti kaip kiti. Todėl, gerbiamie- ji, suprasmami tą viską ir šias laiko aplinkybes, tikrai

atliksite garbingą darbą sa- vai parapijai.

Taipgi yra viltis, kad iki šiai dienai buvo didelis lie- tuvių susiklausymas, tai ir toliaus, rodos negalėtų ki- taip būti.

Apie ta parengimą bus daugiaus rašyta.

Serga

Gerb. Magdažena Strai- nienė jau ilgus laikus serga savo namuose, mes linkime jai greitos sveikatos.

Kleb. Sofranec motina pa- vojingai serga ligoninėje, jau kurį laiką. Išreiškiam musų parapijos klebonui gi- lia simpatiją ir linkime grei- tos sveikatos jo sergančiai motinai.

Saulės Brolis.

Akron, Ohio

N. Trumpicko sumanymu ir jo lėšomis liepos 25 d. bu- vo surengtas Onų pagerbi- mas. Prisidėjus moterų tarp tautiniam klubui, daug sve- čių atsilankė. Apsukri šei- mininkė, Mrs. Bakulienė paaukavo gardžių užkan- džių. Svečiai numatė, kad tai yra skriauda N. Trum- pickui, todėl sumanė nors kiek jam atlyginti, bet N. Trumpickas pareiškė, kad jokio atlyginimo nepriims. Jeigu kas kiek išgali, tai gali paaukoti Akrono Lietuvių Tarybai. B. Verseckas, Akro- no Lietuvių Tarybos pirmi- ninkas labai užgyrė N. Trumpicko sumanymą.

Lietuvių Tarybos sekreto- rius, A. Gutauskas, pakvies- tas prie stalo užrašė vardus visų kurie aukavo. Aukavo šie asmenys:

- J. Milickas \$3.00
- P. Gaska 2.00
- F. Jankauskas 2.00
- A. Bare 1.50
- A. Ragelis 1.25
- A. Tiškus 1.00
- A. Gutauskas 1.00
- B. Kastantinaitis 1.00
- J. Zdanis 1.00
- B. Verseckas 1.00
- K. Praspaliauskas 1.00
- V. Kubilius 1.00

Iš viso suaukota \$16.75.

Akrono Lietuvių Draugijų Taryba širdingai dėkvoja vi- tosiems aukotojams, moterų klubui, labiausiai N. Trum- pickiui, nes jo didžiausia au- ga čia pridėta. Taigi matote gerbiamieji kur vienybė ten ir galybė.

Būtų gerai, kad šio karo proga kiekviename lietuvių suėjime būtų prisimenami nukentėjusieji mūsų broliai ir seserys Lietuvoje ir jiems gelbėti būtų parenkama au- kų.

Baigiant vaises susirinku- siųjų vardu V. T. Neveraus- kas gražiai padėjo moterų klubui ir N. Trumpickiui. Mrs. Bakulienė už priren- gimą tokių malonių vaišių.

Sykiu Dalyvavęs

ŠVEDIJOS BALSAS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

(LKFSB) — Švedijoje pa- skelbtas garsiųjų to krašto yvrų atsisaukimas, kuriame reikalaujama Estijai, Latvi- jai ir Lietuvai laisvės. Po tuo atsisaukimu pasirašė 3 švedų vyskupai, 20 profeso- rių, 2 docantai, 10 Riksdago narių, 5 vyriausieji redakto- riai, 3 generaliniai direkto- riai, 2 pulkininkai.

Iš Du Boiso

Padangė

Vedybinė sukaktis

DU BOIS, Pa.—Liepos 24 sekmdienį, Šv. Antano ba- nyčioje, Helvetia, Pa., kle- kun. Mykolas J. Urbonas, val. Sumos metu, suteikė laiminimą jubiliejui tamo Steponui ir Kotrynai Pa- dams, kuriems liepos 24 d. sukako 50 metų kaip pa- susituokė.

Tos atmintinos vedybinės 50 metų sukakties progą, Puidų namuose vakare bu- vo iškeltos sveitingos vai- sės. Pagarbinti gerb. senelius ju- liejatus, kuriose dalyvavo daug giminių ir svečių, ta- kurį matėsi kleb. kun. My- kolas J. Urbonas ir kun. A. Tamoliūnas.

Dalyvavo laidotuvėse

Liepos 27, antradienį, si- sibuvo iškilmingos a. a. Ab- taninos Glučykienės laido- tuvės Šv. Mykolo parapi- joje, Du Bois, Pa. Gėdulingose pamaldose a. a. vilonė Šv. Mykolo ba- nyčioje dalyvavo kleb. kun. Mykolas J. Urbonas ir kun. A. Tamoliūnas.

Po egzėkvijų, buvo laido- mos trejos šv. mišios, kur- vienas atnašavo kun. A. Ta- moliūnas prie šoninio Juozapo altoriaus.

Žaibas trenkė į bokštą

Liepos 29, ketvirtadienį, tuojuo po 7 val. vakare sta- ga užėjo elektrikinė audra su smarkiu lietuvi ir žaib- vimu.

Tuo metu, žaibas įtrenkė Šv. Juozapo lietuvių para- pijos bažnyčios bokštą, tuo- čiu sužaluojoant ir bažny- stogo dengčius.

Pasidarė nemažai nuost- lių, kuriuos Aprauda tur- padengti.

Jaunoji pora

Liepos 31, šeštadienį, val. ryte, kleb. kun. Mykolas J. Urbonas Šv. Juozapo tuvių, bažnyčioje sutu- Rolandą Sestį su Florenti- Žesnauskaite.

Jaunoji pora prieš šv. mi- šių pabaigą apturėjo baži- tinį palaiminimą.

Vestuvėms liūdiminim- buvo: Angelina Sesti ir Ag- gis Kosko.

Jaunajai porai, įėjusio- moterystes luoma, linki- maloningos Dievo palaimi- ir gražiausios kloties sėkmei gyvenimui.

Išrinko delegatus į Konferenciją

McKees Rocks, Pa. D. G. draugija peraitą madienį laike svao mada- nį suirinkimą ir ta progą rinko 3 delegatus į Ameri- Lietuvių Konferenciją, Pa- įvyks rugsėjo 2-3 d., Pit- burgh, Pa.

Delegatais išrinkti: Parčiauskas, F. Imbras D. Dervis. Susirinkimas ky- rė iš kasos \$10 dėl pas- kinimo konferencijos.

Mūsų draugija įsigijo liavą su 28 žvaigždėmis, tiek draugijos narių yra- riuomenėje.

Rugsėjo 29 d. rengi- tos vėliavos dedikacijo- kilmės, kuriose yra kiti- mi dalyvauti žymus kati- jai ir bus parūpintas

Šių met- kilm- Alba- piūči- nio i-

Spaud- kad ne- ir skait- omenė- pagerbti- tinajį kl- vičių ga- dienio ir- būtent, - Tuo p- tiečiai ta- šauniau- nusipeln- Tautai k- bavičiaus- stės jubi- mają su- mėmis i- grama.

Nors, t- Ignas All- nėjo 30 n- biliejų 21- odžio 21- lietuvių- pasitenki- visuomen- garbingą.

Be to, - suomenė- lietuvių t- bingoj k- torija. T- dame no- naus jo- bet trum- kius biog- mus.

Biografinis

Ignas- liepos 31- Lazdijuos- vas Juoza- tina Sofij- vo pavyz- mylimam- davė tiki- išauklėji- buvo laba- pradinę n- dijuose, o- slusėjo, g- vo dedė- kaze, Rus- iš Kaukaz- vą, Ignas- nigų Sem- aukštaiš- 1912 me- diakonu, j- tais išvaži- damas į G- versitetą, - nioms stu- Diakona-

vos turėd- ir 4 mėnes- Šventojo 7- nigu įšven- dieną, 191- sios kunig- diakonui- suteikė Jo- dinolas R- Laterano- je.

Gavo dakt- filosofijoje

Kun. I- Gregorian- Romoje, pe- javo filoso- nusipelnė- čiu gaud- laipsnį fil- srityje, bū- reiškia Phi- tai yra Fil- Nuo tad- bavičius g-

JUBILIEJATAS KLEB. KUN. IGNAS ALBAVIČIUS, PH. D.

Šių metų liepos 31 dieną lietuvių visuomenė didelėmis iškilmėmis minėjo didelį nusipelnusio kleb. kun. Igno Albavičiaus gimtadienio ir vardinių sukaktis, gi rugpjūčio 1 dieną iškilmingai pagerbė garbingojo tėvynainio ir dvasios vado 30 metų kunigystės jubiliejų.

Spaudoje plačiai rašoma, kad ne vien Ciceriečiai, bet ir skaitlingoji lietuvių visuomenė sujudo iškilmingai pagerbti populiarij ir gerbtinąjį kleb. kun. Igną Albavičių garbingose jo gimtadienio ir vardinių iškilmėse, būtent, liepos 31 dieną.

Tuo pačiu lietuvių tautiečiai taip pat sukrūto dar šaliau paminėti dideliai nusipelnusio Bažnyčiai ir Tautai kleb. kun. Igno Albavičiaus 30 metų kunigystės jubiliejų rugpjūčio pirmąją su nepaprastomis iškilmėmis ir atitinkama programa.

Nors, tikrovėje, kleb. kun. Ignas Albavičius kukliai minėjo 30 metų kunigystės jubiliejų praėjusių metų gruodžio 21 dieną, bet gerieji lietuvių tautiečiai tuomi ne pasitenkino ir sumanė idėja visuomeniniai pagerbti tą garbingąjį jo jubiliejų.

Be to, plačioji lietuvių visuomenė įdomauja didžiojo lietuvių tėvynainio ir garbingojo kunigo gyvenimo istorija. Todėl, čia ir paduodame nors ne pilnąją kilnais jo gyvenimo istoriją, bet trumpai parašytus smulkius biografinius apibūdinimus.

Biografiniai bruožai

Ignas Albavičius gimęs liepos 31 dieną, 1890 metais, Lazdijuose, Dzūkijoje. Jo tėvas Juozas Albavičius ir motina Sofija Maciunskaitė buvo pavyzdingi katalikai ir mylimam savo sūniui Ignui davė tikrai krikščioniškąjį išauklėjimą. G. pats Ignas buvo labai gabus moksle. Jis pradinę mokyklą baigė Lazdijuose, o gimnazijos mokslus ėjo, gyvendamas pas savo dedę Novorosijske, Kaukaze, Rusijoje. 1907 metais, iš Kaukazo sugrįžęs į Lietuvą, Ignas įstojo į Seinų Kunigų Seminariją, kurią su aukštais pagyrimais baigė 1912 metais.

Išventintas diakonu, jis tais pačiais metais išvažiavo į Romą, įstudavęs į Gregorianumo Universitetą, atsiduoti tolimiesiems studijoms.

Diakonas Ignas Albavičius vos turėdamas tik 22 metus ir 4 mėnesius, gavęs specialę Šventojo Tėvo dispensą, kunigū išventintas gruodžio 21 dieną, 1912 metais. Šventosios kunigystės sakramentą diakonui Ignui Albavičiui suteikė Jo Eminencija kardinolas Respighi Šv. Jono Laterano bazilikoje, Romoje.

Gavo doktorato laipsnį filosofijoje Kun. Ignas Albavičius Gregorianumo Universitete, Romoje, per du metus studijavo filosofijos mokslus ir nusipelnė licencijata, tuo pačiu gaudamas doktorato laipsnį filosofijos mokslų srityje, būtent: Ph. D. Kas reikšia Philosophiae Doctor, tai yra Filosofijos Doktoras. Nuo tada kun. Ignas Albavičius galėjo Europoje u-

žimti aukštą ir garbingą vietą Seminarijoje arba Universitete, turėdamas teisę studentams dėstyti aukštųjų filosofijos mokslus.

Tiki šiol daugumai nežinoma, kad kleb. kun. Ignas Albavičius, kaip ir kiti mokslo vyrai, gali save teisėtai tituluoti Doktoru. Tačiau, gerb. jubiliejatas yra labai kunigas ir apie save daug ne kalba... Jis nuolankiai prisima Šventojo Rašto žodžius: "Kas giriasi, tegul giriasi Viešpatyje. Nes ne kas pats save užtaria, tas yra pripažįstamas, bet tas, kurį Dievas giria" (II Kor. x, 17-18).

Atvažiuoja į Ameriką trumpam apsilankymui, bet, iš karo priežasties, pasilieka...

Kun. Ignas Albavičius, baigęs Gregorianumo Universitetą, Romoje su aukštais atsižymėjimais, nusipelnęs licencijata ir gavęs daktaro laipsnį filosofijos srityje, sumanė idėja važiuoti į Ameriką trumpam apsilankymui, bet, iš karo priežasties, pasilieka...

Tokį nepaprastą žmonių dvasios vadą dvasiškoji vyriausybė skubiai pažino ir tuojau įvertino. Jo Ekscellencija arkivyskupas J. E. Quigley, D.D., kovo 4 dieną 1918 metais, kunigą Igną Albavičių paskyrė klebonu į Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją. Tai buvusi antroji lietuvių parapija Chicagoje, geriau žinoma Aštuonioliktą. Čia lietuvių katalikai nuo pat jų parapijos įkūrimo buvo daug nukentėjusieji iš dvasinio atžvilgio praeityje. Tarp pačių parapijiečių nebuvo vienybės, vyravo suirutė, gi pačių žmonių patikėjimas dvasiškią nebuvo gana tvirtas.

Kuomet kun. Ignas Albavičius atėjo į Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją klebonauti jis įdėjo visas savo pajėgas ir energingai darbavosi suvienyti ir suorganizuoti vietos lietuvius. Jis pavyzdingu gyvenimu ir nuosirdžiu pasiaukojimu atsidavė lietuviams katalikams, ir jis pamatė, kad budri Dievo Apvaizda siuntė tokį rūpestingą sielų ganytoją, kokis jiems buvo reikalingas. Ir naujo uolo dvasiškojo ganytojo vadovybėje, jie susitelkė vienybėje darbuotis Bažnyčios gerovei ir Lietuvos naudai.

Į trumpą laiką ryškėjo nuostabūs daviniai. Draugijos bei organizacijos dygo ir gausėjo nariais. Solidarumas tarp pačių lietuvių bren- do ir klestėjo. Dievui laimiant, sumaniu kleb. kun. Igno Albavičiaus kurybin- gumu ir gerųjų parapijiečių duosnumu 1926-1927 metais pastatyta nauja ruiminga mūro bažnyčia, kuri šandien yra viena iš dailiausių lietuvių bažnyčių Amerikoje.

Nuopelningoje kleb. kun. Igno Albavičiaus vadovybėje parapijinė Dievo Apvaizdos mokykla gyvavo, taip pat uoliai jo rūpesčių buvo

ir Nepriklausoma. Iškilmingiausia ir laimingiausia diena

Anais laikais, nors gerieji mano tėvai gyveno Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, ir aš, kaip klierikas, joje leidau savo atostogas, visgi į save patraukė mane maloningas ir prietelingas kun. Ignas Albavičius. Suprantama, aš dažniausiai atsikreipdavau pas jį įvairiais reikalais, ir jis visada turėdavo atvirą širdį ir ją malonėdavo tau atiduoti.

Gegužės 30 dieną, 1915 metais, dėl manęs buvo iškilmingiausia ir laimingiausia mano gyvenime, būtent, tuomi, kad aš tą garbingąją dieną Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje ties Dievo altoriumi atnašavau mano Primicijų auką, o gerb. kun. Ignas Albavičius garbingai tujų iškilmų atminčiai skelbė iškalbingą, turiningą ir reikšmingą pamokslą. Ir tą atmintiną dieną, jis tapo dideliai gerbiama mano prietelis, juomi buvo per tas visas dienas, ir dabar juomi liekasi. Gerasai Dieve, laimink jį!

Kun. Ignas Albavičius Šv. Jurgio lietuvių parapijoje išganingai vikaravo nuo 1914 iki 1918 m.

Dievo Apvaizdos parapijos klebonas

Tokį nepaprastą žmonių dvasios vadą dvasiškoji vyriausybė skubiai pažino ir tuojau įvertino. Jo Ekscellencija arkivyskupas J. E. Quigley, D.D., kovo 4 dieną 1918 metais, kunigą Igną Albavičių paskyrė klebonu į Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją. Tai buvusi antroji lietuvių parapija Chicagoje, geriau žinoma Aštuonioliktą. Čia lietuvių katalikai nuo pat jų parapijos įkūrimo buvo daug nukentėjusieji iš dvasinio atžvilgio praeityje. Tarp pačių parapijiečių nebuvo vienybės, vyravo suirutė, gi pačių žmonių patikėjimas dvasiškią nebuvo gana tvirtas.

Kuomet kun. Ignas Albavičius atėjo į Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją klebonauti jis įdėjo visas savo pajėgas ir energingai darbavosi suvienyti ir suorganizuoti vietos lietuvius. Jis pavyzdingu gyvenimu ir nuosirdžiu pasiaukojimu atsidavė lietuviams katalikams, ir jis pamatė, kad budri Dievo Apvaizda siuntė tokį rūpestingą sielų ganytoją, kokis jiems buvo reikalingas. Ir naujo uolo dvasiškojo ganytojo vadovybėje, jie susitelkė vienybėje darbuotis Bažnyčios gerovei ir Lietuvos naudai.

Į trumpą laiką ryškėjo nuostabūs daviniai. Draugijos bei organizacijos dygo ir gausėjo nariais. Solidarumas tarp pačių lietuvių bren- do ir klestėjo. Dievui laimiant, sumaniu kleb. kun. Igno Albavičiaus kurybin- gumu ir gerųjų parapijiečių duosnumu 1926-1927 metais pastatyta nauja ruiminga mūro bažnyčia, kuri šandien yra viena iš dailiausių lietuvių bažnyčių Amerikoje.

įsteigta aukštesnioji komercinė mokykla.

Kun. A. Tamoliūnas Lietuvių Diena, Lakewood, Pa.

Kaip kitais metais ir ši- met, Lietuvių Diena įvyks Lakewood, Pa., Sekmadienį, Rugpjūčio 15 d. Laikytame susirinkime pas Kun. M. Daumantą, sekančios parapijos buvo atstovaujamas Girardville, Shenandoah, Mahanoy City, Tamaqua, Minersville, St. Clair, Frackville, Maizeville, ir Coaldale. Šių minėtų Parapijų kunigai išrinko valdybą kuri surengs Lietuvių Dieną šiais metais: Pirmininkas Kun. Juozas Šukevičius, Klebonas iš Tamaqua, Vice-Pirm. Kun. A. Degutis, Klebonas iš Maizeville, Sekretorius Kun. P. Laumakis iš St. Clair, Išdininkas Kun. K. Rakauskas, vikaras iš Minersville, Garbės Pirmininkas Klebonas Kun. P. Česna iš Mahanoy City. Parkės pa- ėmimo ir sutvarkymo komitetas sudarytas iš Kun. P. Česnos, Kun. S. Norbuto ir Kun. J. Šukevičiaus. Preso- komisija sudarož Kun. J. Bagdonas, vikaras iš Mahanoy City ir Kun. M. Daumantas, klebonas iš Girardville, Pa. Programo Komisija sudaro Kun. J. Šukevičius, Kun. J. Bagdonas ir Kun. L. Pečiukevičius, vika- ras iš Frackville. Atstovai kunigai dalyvavusieji Lietu- vių Dienos surengimo susi- rinkime, nutarė skirti visą vieną dalis bus paskirta Se- pelną šios dienos į tris dalis: sutėms Kazimierietiams, an- tra dalis bus paskirta Sesu- tėms Pranciškietiams, ir tre- čia dalis bus paskirta Sesu- tėms Jėzaus Nukryžiuotojo iš Elmhurst, Pa.

Gautas specialus laiškas Vyskupo Hafey iš Scrantono Vyskupijos, kuriame Vysku- pas prašo Lietuvių Parapijų Klebonu ir jų asistentų pa- raginti žmones gausiai au- kuoti pastatymui naujo Vie- nuolyno Sesutėms Jėzaus Nukryžiuotojo Elmhurste, Pa. Vyskupas nurodo labai didelį reikalą statyti šį nau- ją vienuolyną. Vis tarp kit- ko sako Sesučiu Elmhurste yra suviršum 79, o našlaičių darbininkų yra virš 40 Sesutės neturi jokių patogū- mų. Jos turi gulėti ant grindų. Kadangi didelis našlai- tytnas seneniai sudėgė, Sesu- tės ir našlaičiai yra labai su- gispaudę. Iš tokio susispau- dimo gresia pavojus sveika- tai Sesučiu ir našlaičių. Tuč- tuojaus atstovai Kunigai iš- girdę tokį gražų ir karštą prašymą V y s k u p o Hafey, Scrantono Vyskupijos Gany- tojo, visi prizadėjo paaukuoti tam naujam Vienuolynui duosnius aukas. Vieni auko- jo po šimtinę, kiti mažiau. Iš viso Kunigai paaukavo \$600. Tikimės kad artimoje ateityje visi Kunigai ir jų pa- rapijų žmonės paaukuos tam brangiam tikslui gau- sias aukas. Visas aukas ga- lima siųsti Gerb. Motinai Bonaventurai St. Mary's Vil- la, Elmhurst, Pa.

Lietuvių Dienos Susirin- kimo nuotaika buvo labai graži. Visi kunigai nutarė vi- somis jiegomis remti šiu me-

Kunigų Vienybės Seimo Dienotvarkė Rugs. 11d. 1943m. Hotel New Yorker, N. Y.

Seimas prasidės su Šv. Mišiomis 9 v. ryte Aušros Vartų bažnyčioje (32 Domi- nick St., New York City) už Amerikos pergalę ir Lietu- vos Nepriklausomybę.

- 1. Seimo atidarymas mal- da 10:30 A. M.
2. Pirmininko žodis.
3. Prezidijumo ir komisijų rinkimai.
4. Pereitų metų seimo pro- tokolo priėmimas.
5. Centro Valdybos rapor- tai:
a) Pirmininko
b) Išdininko
c) Vice-pirmininkų ir provincijų pirmininkų.
6. K. V. Biuletinio redak- toriaus raportas.
7. Pašalpos komisijos ra- portas.
8. "Amerikos Lietuvių Ka- talikų Darbai", knygos ko- misijos raportas.
9. Centralinių Organizaci- jų Dvasios Vadų pranešimai:
a) Federacijos
b) S.L.R.K.A.
c) Moterų Sąjungos
d) Darbininkų
e) Vyčių
f) Vargoninkų Sąjungos
g) Studentų ir Profesio- nalų Sąjungos
10. Paskaita "Mūsų Atsa- komybė", kun. Dr. Kazys Urbanavičius.
11. Kunigų Vienybės Bu- letenas.
12. Katalikų Spaudos Rei- kalai.
13. Centralinės Organiza- cijos ir jaunimas.
14. Lietuvos Atstovybės prie Vatikano ir karo nū- kentėjusių lietuvių šelpimas.
15. Lietuvai medikamentų klausimas.
16. Amerikos J. V. Episko- patui laiškas.
17. A.J.V. Valstybės De- partmentui memorandumas apie Amerikos lietuvių šia- me kare bendradarbiavimo pastangas.
18. "Catholic Lithuania" knygos klausimas.
19. Kunigų trukumas po- karinėje Lietuvoje.

- 20. Labdarybės draugijų organizavimas (St. Vincent de Paul).
21. Karo veteranų organi- zavimas.
22. Blaivybės draugijų or- ganizavimas.
23. Taupumas — A.J.V. bonų pirkimas.
24. K.V. konstitucijos pa- taisos.
25. Rezoliucijų priėmimas.
26. Kultūros Institutas.
27. Nauji sumanymai
28. Malda už kenčiančir, Lietuvir ir K.V. mirusius na- rius.
29. Seimo užbaiga malda.

Kun. J. A. Karalius Pirmininkas.
Vaizbos Būto susirinkimas Ateinantį ketvirtadienį rugs. 12 d. 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių Svetainėje šaukiamas Pitts- burgho Vaizbos Būto susi- rinkimas. Kviečiami visi na- riai būtina dalyvauti, nes turime labai svarbių klausy- mų apsvarstyti.
Valdyba

VYSK. BŪCIO LAIŠKAS IŠ ITALIJOS
(LKFSB) — Nors su Ita- lija neveikia pašto susisieki- mas, bet per Vatikaną gaut- tas yra laiškas vysk. Būcio, kurs dabar, kaip žinome, gy- vena Romoje. Suprantama,

kad tokiomis aplinkybėmis laiške nieko negalėjo prisiminti apie dideles bręstan- čias politines permainas. Ita lijoje. Ekscelencija tik pra- neša "Darbininkui," kad su- tinka jog būtų išleista nauja laida jo knygos apie Liorđą. Toliau primena ankstybesnį savo prašymą šią knygą de- dukuoti Jo Šventenybei Po- piežiui, bet dabar praneša, kad nėra galima tokios dedi- kacijos padaryti. Pagaliau duoda kitų smulkesnių nu- rodymų knygos leidėjams. Laiškas išsiųstas birželio 8 d., taigi atėjo per kokias še- šias savaites.
Naujai leidžiama knyga apie Šv. P. Marijos apsirei- škimus Liorde randa didelį pritarimą. Užsakymai pasi- rodo bus gausūs ir todėl nu- matoma spausdinti 5.000 eg- zempliorių.

54 VALANDŲ DARBO SA- VAITĖ LIETUVOJE (LKFSB) — Reichskomi- saro įsakymu "Ostlande" tarnautojams ir darbinin- kams padidinamos darbo valandos iki 54 valandų per savaitę. Be to-tėvai ir mo- kytojai yra įpareigoti darbo įstaigoms pranešti, kaip tik kuris nors vaikas baigs mo- kyklą. Norima tuojau įtrauk- ti į nacių organizuojamus darbus. Už šio įsakymo ne- vykdymą bausmės iki 1.000 markių, jei kiti įstatymai nemumato didesnės baus- mės.

Addison urniture Co.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar, SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.
10% to 50% NUOLAIDOS
Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

NAUJOJE VIETOJE
NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir Balzamuotojas
Šermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAIN 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiesiems mūsų kambarius leidžiame naudoti šykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite tei- singą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vairmai liguonių pervedimui ir iš lieon- bučių. Kainos sąžiningiausios. Zemiausia kainą už palaidoji- mą, sulyg įsų pasirinkimo. Telefonuokit:
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

CLEVELAND'Ų ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Išrinko delegatus į Amerikos Lietuvių Konferenciją.

Moterų Sąjungos 26 kuopa laikytame susirinkime, rugpjūčio 2 dieną į Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamą Amerikos Lietuvių Konferenciją, kuri atsisbus rugsėjo (September) 2 ir 3 dienomis Pittsburghe, išrinko delegatę Mrs. Zuzana Markunienę. Kuopa nutarė Seimui paaukuoti \$10.

Iš Aušros Vartų Draugijos Susirinkimo.

Rugpjūčio 26 dieną Draugijos susirinkimas buvo skaitlingas ir gyvas. Į susirinkimą buvo atsilankiusios Moterų Sąjungos atstovės Mrs. Mačiutienė ir Z. Markunienė paaikšinti platesnę veiklą dėl Raudonojo Kryžiaus. Kadangi bendras Šv. Jurgio parapijos moterų draugijų komitetas puikiai pradžia padarė pasidarbūdamas dėl Raudonojo Kryžiaus ir paaukodamas 250 dolerių tai siūlyta dar daugiau pasidarbauti ir nupirkti Station Bus, kuriuo vežiami asmenys į Kraujo ėmimo punktą ir parvežami atgal, ypač iš priemiesčių. Aušros Draugijos susirinkimas tam siūlymui pritarė.

Kleb. Kun. Vilkutaitis taipgi buvo atsilankęs į Draugijos susirinkimą, pagirdamas moterų gražų užsimojimą plačiau ir nuodugniau dirbti Raud. Kryžiu, kuris dirba didelį žmonių gelbėjimo darbą. Klebonas sakė, kad reikia kviesti ir naujosios parapijos moteris į talką, kad lenktyniuojant lengviau peną padaryti ir nupirkti Raudonajam Kryžiui Station Wagon (Bus). Draugija yra dėkinga klebonui už atsilankymą ir paaikškinimą. Buvo darinktos dar trys atstovės į moterų bendrą komitetą.

MIRĖ

Povilas Bennis savo gimtadienyje, liepos 22 d., vos sulaukęs 21 metų po trumpos ligos mirė. Palaidotas liepos 26 dieną iš Šv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

Liko tėvas Juozas, motina Ona, broliai Sgt. Edvardas, Alexandras ir Albinas; seserys Blanche ir Marion.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE
6606 Superior Ave.

Tel. MU. 0744

K. Štaupas DECORATOR
— and —
GENERAL REPAIR
14602 Thames Ave., CLEVELAND OHIO

Tikrai šaunus piknikas

Dėl karo aplinkybių ir kitų trukumų, ypač susisiekti, žmonės negalėjo atvykti. Daugelis turi automobilius bet dauguma neturėjo draiverių, nes sūnai išėję į kariuomenę, prie geriausių norų negalėjo atvykti į pikniką.

Rengta dėl 300 žmonių, bet atsilankė apie 400 šimtai ir buvo virš 100 automobilių.

Pikniko Programa

Buvo įdomus ir juokingas numeris, tai Moterų vinių kalimas, kuri greičiau įkals vinį. Praižą laimėjo Viktorija Užusiniene.

Moterų lenktynes laimėjo Magdalena Samsoniutė.

Vaikinų lenktynes laimėjo Ernest Samas.

Už gražiausia lietuvišką polką laimėjo pirmą praiza Petronėlė Urbšiuotė ir Ignas Savickas. Antrą praiza laimėjo Mr. ir Mrs. Drasučiai.

Vyrų virvių lenktynės.

Pikniko programos tvarkytojas Petras Muliolis kvietė Zemačius su Suvalkiečiais susiremti, neatsiradus reikalingam skaičiui, kvietė dzukus, zanavykus ir aukštaičius, bet nesuradus tinkamam skaičiui stipruolių, susitarė parapijoms: Šv. Jurgio parapija su naująja parapija. Na ir buvo ilga virvė ir lygus skaičius vyrų iš abiejų galų. Ilgokai svyravo ir atrodė, kad nei vieni nei kiti nepasiduos, bet galų gale Šv. Jurgio parapijos vyrai įveikė.

Dainos

Publikos sudarytas choras sudainavo keletą grynai lietuviškų dainų ir baigė su Lietuvos himnu.

Mrs. Zuzana Morkunienė buvo vedėja pikniko programos. Programa buvo įvairi ir įdomi.

Šokių teisėjais buvo Jurgis Gradinskas, Kaz. Prancūnas, Barbora Jackienė, Agota Vyšniauskienė, Nellie Nemanienė ir Paulina Štaupienė.

Vakarop jau gėrimų pritruko, nes nesitikėta, kad tiek daug žmonių suvažiuos.

Buvo daug paleista gandų būk esą uždrausta važinėti į piknikus, žmonės ir delto susilaikė. Piknikai galima rengti ir leidimus valdžia išduoda, bet mažai kas rengia, nes trūksta maisto ir gėrimų.

Žmonės, mėgsta susivažiuoti ir jei negalima žmonėms pilnai patarnauti kaip kitais metais, patys atsiveža

maisto ir gėrimo. Patenkinta publika dėl draugiškumo ir lietuvių susiejimo, nes progos retėja suseiti didesniam skaičiui ir gryname ore pasisnekučiuoti pasizmonėti.

"Lietuvių Žinių" leidėjai ir redakcija labai nuoširdžiai dėkojo Clevelando lietuvių publikai už parodytą draugiškumą ir prielankumą savo laikraščiu, taip gausiai apsilankius mūsų rengiamame piknike.

Taipgi didelis dėkui priklauso visiems darbininkams, kurie taip sunkiai dirbo dėl pikniko. Prie baro darbavosi: M. C i c e n i e n ė, Vyšniauskas, A. Šliokaitis, Varnas, Mrs. Bartis, Paulina Samienė.

Prie įžangos tikietų: Nemanis Gradinskas, Ambrazevičius; prie barčekių: Mrs. U. Skrebūnienė ir A. Vyšniauskienė. Šokiams grojo Tamošiūno orkestras.

Diena pasitaikė nepaprastai graži-šilta, o vakaras stebėtinai tylus ir vėsus. Žmonės labai nenoriai skirstėsi iš daržo.

Buvo daug svečių iš Pittsburg'o apylinkių.

Iš pikniko laikraščio leidimui liks gana gražaus peizono. Garbė Clevelando visuomenei, kad ji supranta reikalą palaikyti demokratiškos ir katalikiškos minties laikraštį.

BENIUSIŲ ŠEIMOS PADEKA

Aukščiausias Viešpats pasisaukė pas save mūsų mylimą sūnelį Povilą kuris mirė š. m. liepos 22d. ir palaidotas iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios, kalvarijos kapinėse, liepos 26 dieną.

Laidotuvių apeigose dalyvavo, į kapines palydėjo bei nuosirdų užuojautos žodžių mums tarė visi trys mūsų parapijos kunigai: Kleb. kun. V. G. Vilkutaitis, Kun. B. Bartis ir kun. Ivanauskas, kuriems užtai tariame nuoširdžiausią padėką.

Taipgi nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų gimtinaičiams, pažįstamiems ir draugams, kurie teikėsi dalyvauti gėdulingose pamaldose, palydėjo į kapines ir suteikė Šv. Mišių auką bei gėles.

Didelis ačių laidotuvių direktoriui N. A. Wilkeliui už tikrai rūpestingą pasitarinavimą laidotuvėse.

Tegul Aukščiausias visiems gausiai atlygina iš savo malonės šaltinio.

Visiems dėkoja Juozas ir Ona Beniusiai (Benis), jaunesnynis sūnus, dukterys Bernice ir Marie ir du sūnūs tarnaujantieji armijoje ir laivyne.

Oda karo reikalams būtinas dalykas

Dėdės Samo naujas kareivis išnešioja dešimt porų batų per pirmus metus armijoje; vėliau apsieina su šešiomis poroms per metus. Kaip civiliam jam užteko dvi poros batų per metus.

Tas paaikškina kodėl ženkliai No. 17 ir 18, Karo Racionavimo Knygutėj No. 1, racijonuoja batus civiliams. Su ženkleliu 18 galima gauti vieną porą batų — žinoma, už juos reikia mokėti. Pagal dabartinį planą civiliai galės nusipirkti tris poras batų per metus.

Milžiniškas vartojimas išdirbtos odos kareivių batus yra tik dalis pasakos. Pagal National Geographic Society pranešimą, kurį reikia neišpasakyti daug geros odos diržams, šalams, autams, žakietams, pirštėnėms, makštams (holsters) balnams, instrumentams ir t.t. Armija vartoja net dešimt syk tiek odos kiek civiliai.

Nepaisant ši sumažinimą

Julius Šukys buvo parvykęs į namus ant 30 valandų pereitą šeštadienio vakarą, liepos 31 dieną. Gerai išrodo ir tikrai patenkintas. Jis yra paskirtas į Matininkų (Civil Engineering) Mokyklą.

Clevelando Lietuvės Katalikės moterys perka Station Bus Raudonajam Kryžiui

Moterys kaskart daugiau vieningumo ir ryžtingumo rodo dirbant Karo Pergalei! Štai jos neseniai surengė "Card Party" padarydamos pelno 250 dolerių dėl Station Bus ir pasiryžusios yra greitu laiku nupirkti ir ant Buso atžymėti vardą Clevelando Lietuvių Katalikių Moterų.

Bravo Clevelando katalikėms moterims.

MRS. M. MASILIUNAS, su dukterimi Mary ir sunumi Albertu atvyko į Clevelandą pas Mr. ir Mrs. Magilus truputį pasisvečiuoti ir ta proga dalyvavo "L. Ž." pikninke.

MIRĖ

Petras Yuška 61 metų amžiaus gyvenantis 729 E. 96th St., liepos 28 d., Palaidotas liepos 31 d. Lakeview kapinėse. Liko sūnus Albertas ir brolis Jurgis, Detroit, Michigan.

Laidotuvėse patarnavo N. A. Wilkeli laidotuvių direktorius.

Mike Kudzus
visiems gerai žinomas kambarių popieruotojas ir dekoratorius.

Reikale šaukite RA-9065
antrašas: 1186 E. 82nd St.
Cleveland, Ohio.

civilių atsargos, amerikiečiai vis turės geriausias batus pasaulyje. Praeitais metais kiekvienas suvartojo apie tris ir pusę porų, ir tikima, kad trys poros kiekvienam per metus užteks.

Kiek yra kailių, priklausoma nuo kiek gyvulių skersata dėl mėsos, ir mėsa daug brangesnė negu oda. Todėl odadirbis negali tikėti gauti kiek nori odos. Pirmiau daug odos buvo siunčiama iš Pietų Amerikos, bet trūkumas laivų tą irgi sumažino. Sausio 1 d., 1942 m. Amerikos ukėse buvo 74,600,000 gyvulių iš kurių trečia dalis buvo pieno — karvės. Nors Amerika nepralenkia Indiją skaitliu gyvulių, Indijoje yra 210,000,000 gyvulių, bet Amerikos visokiais pagerintais ir moderniniais būdais, gyvulių kailiai daug geresni. Argentina užima trečią vietą.

1943 m., tikima, kad 22 milijonai kailių bus pristatyta Amerikos odadirbims ir batų gamintojams. Mūsų ginkluotos jėgos ir "lend-lease" Suv. Tautos reikalaus apie 7 milijonus šių kailių. Civiliai galės vartoti 15 milijonų kailių, iš ku-

rių apie 315 milijonų porų batų bus pagaminta.

Batų gamintojai įrodo, kad tos skaitlinės tik truputį mažesnės negu 1933, 1934 ir 1935, 1941 m. daugiausia — 498,384,000 — porų batų pagaminta Jung. Valstijose.

Mūsų valdžia jau seniai bandė parūpinti tinkamus batus mūsų kareiviams. Prieš Perlo Uosto užpuilimą, kainų lubos buvo uždėtos ant įvairių rūšių odos ir kailių. Pradžioje 1942 m. valdžia pavedė kontroliuoti kailių tam tikrai įstaiagai ir 80 nuoš. pirmos rūšies dirbtos odos rezervuotas armijai. Ir War Production Board nustatė kokius batus bus galima pagaminti. Batų gamintojai veikė su National Bureau of Standards taupinti odą. Dabar įvairios medžiagos išbandomos vieton odos. Gumos nėra, tadgi įvairūs bevilnės audiniai su plastikomis bus geras užvaduotojas. "Cordovan" puiki arklinio kailio oda, vis daugiau vartojama, kaip ir kitos rūšys.

1941 m. batų atsarga mūsų šalies kur gyvena tik 6 nuoš. pasaulio gyventojų reprezentuoja beveik 40 nuoš. visos pasaulio batų atsargos.

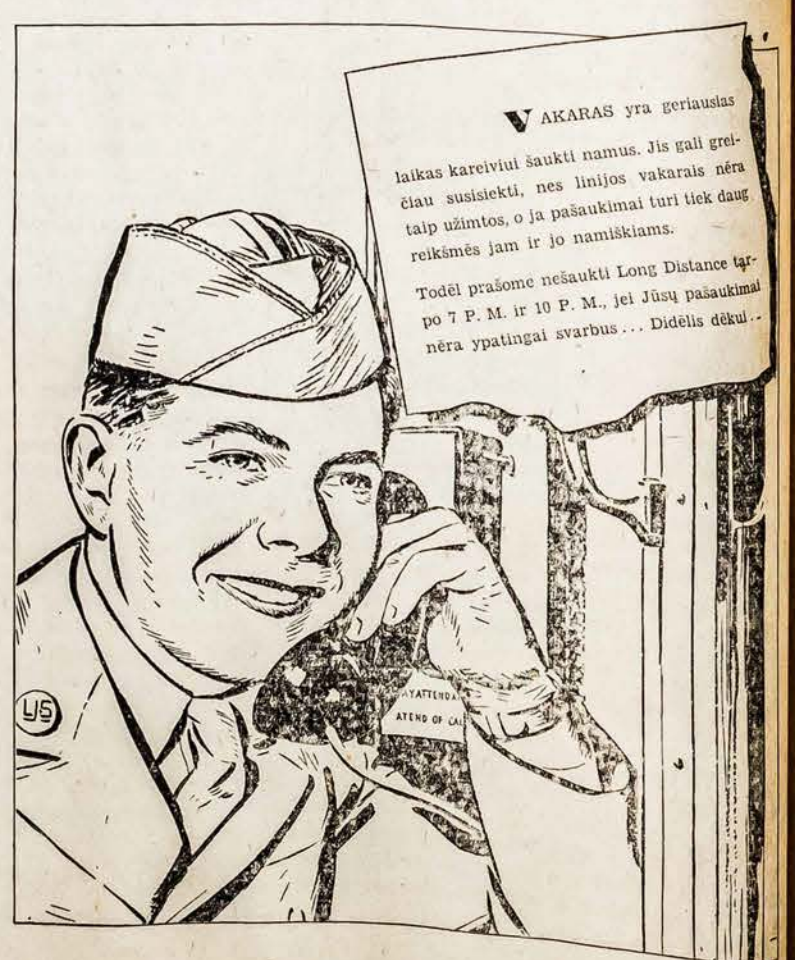
SLA 40-TA KUOPA IŠIRINKO DELEGATUS Į AMERIKOS LIETUVIŲ KONFERENCIJĄ

SLA 40-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugpjūčio pirmą dieną. Ši vasaros oro ir kitų priežasčių nebuvo labai skaitlingas nariais. Bet dalyvavusių susirinkime narių, atstovų organizacijos reikalams, šie apsvarstė Amerikos Lietuvių Tarybos kvietimą dalyvauti būsimoje Amerikos Lietuvių Konferencijoje rugsėjo 2-3 dd., išrinko delegatus: Aleksandra Vėnorė, Oną Rumšienę ir Ireną Količienę.

Nors kuopos išdardė dar tiniu laiku mažas, bet nariai suprasdami ir įvertindami būsimos Konferencijos svarbą, paaukavo \$10.00 iš kuopos išdo ir dalyvavę nariai suaukavo keletą dolerių, kuriuos žadėjo dar aukauti.

Visi SLA 40-tos kuopos nariai, kurie negalėjo dalyvauti praeitame susirinkime ir prisidėti su auka, šiuo prašomi kiek kas išgalit prisidėti. Savo aukas galite perduoti bent kuriam delegatui arba kuopos valdybos nariams, lig rugsėjo pirmo dienos. O jūsų vardai ir sumų suma bus įrašyta Amerikos Lietuvių Konferencijos

Duok jam proga!

VAKARAS yra geriausias laikas kareivui šaukti namus. Jis gali greičiau susisiekti, nes linijos vakarais nėra taip užimtos, o ja pašaukimai turi tiek daug reikšmės jam ir jo namiškiams. Todėl prašome nešaukti Long Distance tarp 7 P. M. ir 10 P. M., jei Jūsų pašaukimas nėra ypatingai svarbus... Didelis dėkui...

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

META
IV
Braška
Nepa
fronte,
mas ir
bombard
didelio
joje.
Ivairi
iš Vokie
pie gali
čių valk
mis die
dai, kad
dėl nes
siaš iš v
imsias
Kiek
mato s
kad nac
gyvena
mažias
Kad i
kiečiai
kių prie
je žūt t
tyti vier
Turima
Italijos
ti keliu
"asies"
ir Ameri
Kadar
sios vilt
jos dary
valstybė
nintėlis
kuria k
Rusija.
Jeigu
staiga p
traukti
Rusijos,
žemių, g
bolševik
ne taiką
Versti
tinės tai
ir Japon
dama už
rie radi
spelioja,
sio laiku
sija ir t
būti prie
vikai ga
taiką su
Rusai n
peruoja
Gerai
tininkai
iškelia a
kalba, k
kamai k
ginikais
lykuose.
Pavyz
siems F
laukus A
nebuve l
jos bazės
Taipgi
racijos s
Europos
mais. Da
tai, kad
rengiasi
tizacijos.
Tam t
re Mask